

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij
bisdom Antwerpen/september-oktober 2015



*Grenzen van onze
mogelijkheden*

© Jan Kint

JAAR VAN HET
GODGEWIJDE LEVEN

DPR

EEN FABRE IN DE
KATHEDRAAL

MISSIO ANTWERPEN
WORDT GLOBANT

Relevant - Nummer 05
TWEEMAANDELIJKS
September-oktober 2015

Afgiftekantoor 2099
Antwerpen X - P 914402
www.relevant-bisdomantwerpen.be

Vier feestvarkens op een rij: Jos Bonroy is 50 jaar priester, vicaris Wim Selderslaghs is 20 jaar priester, zuster Gerda is 25 jaar geprofest en Mgr. Bonny is 35 jaar priester (en in juli ook zestig jaar geworden). Proficiat!

INHOUD

Woord van de bisschop	3
Grenzen van onze mogelijkheden	4
Jaar van het godgewijde leven	10
Diocesane Pastorale Raad	12
Een Fabre in de kathedraal	14
Missio Antwerpen wordt Globant	16
Groep in de kijker: Emmaüs	18
Estafette: Valerie Mathysen	19
De kiosk	20
Vorming	22
Doorkijk	23
Jongerenkatern	24
Was jij erbij?	26
Het voorval	28

COLOFON

Relevant, het diocesane magazine van het bisdom Antwerpen, verschijnt tweemaandelijks.
Verantwoordelijk uitgever is Olivier Lins, Schoenmarkt 2, 2000 Antwerpen.

Hoofdredactie: Ilse Van Halst
Redactieraad: Johan Govaerts, Saskia van den Kieboom, Jan Kint, Olivier Lins, Rita Peeters, Kristin De Raeymaecker, Lea Verstricht
Redactie en abonnementen: Relevant, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen, 03 287 35 83, relevant@bisdomantwerpen.be, www.relevant-bisdomantwerpen.be.

Een jaarabonnement kost 20 euro. Jongeren betalen 10 euro. Abonnees in het buitenland betalen 40 euro. Een steunabonnement kost 50 euro. Abonneren kan op IBAN: BE45 7350 3165 1589, BIC: KREDBEBB van vzw Bisdom Antwerpen – Relevant met duidelijke vermelding van naam en adres voor wie het abonnement bestemd is.



© Frank Bahmüller

HET LEVEN ZOALS HET OOK IS

Bij het begin van het nieuwe pastorale werkjaar mag *Relevant* met enkele 'nieuwjes' uitpakken. Anderhalf jaar nadat Missio Antwerpen de deuren sloot, gaat Globant van start. Met deze nieuwe diocesane dienst voor missiepastoraal wil

ons bisdom werk blijven maken van haar verbondenheid met de wereldkerk.

Vanuit eenzelfde evangelische drijfveer tot verkondiging krijgt het werk 'De man die het kruis draagt' van Jan Fabre een vaste stek in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. Met dit moderne kunstwerk zet de moederkerk van ons bisdom bewust een oude traditie voort. Want al van oudsher investeerde de Kerk in kunst om mensen iets van het mysterie van het geloof over te brengen.

Daarnaast blijft dit nummer de rode draad van grenzen verkennen, meer bepaald de grenzen van onze mogelijkheden. Vandaag hoor je vaak achteloos zeggen: 'Als je echt wil, dan kun je het wel', alsof je zelf alles in handen zou hebben. Toch is dat niet zo. Soms bots je op de grenzen van je mogelijkheden, fysiek, psychisch, relationeel enzovoorts. *Relevant* vond enkele mensen bereid om te getuigen over hun gevecht met grenzen: hoe tekent dit hun leven en dat van hun omgeving? Hoe geven ze deze grenzen een plaats? Hoe proberen ze desondanks hun leven opnieuw op te nemen? Kortom, het leven, zoals het ook is, maar waarvoor we vaak liever onze ogen sluiten.

Tot slot krijg je bij dit nummer een affiche als aanloop naar de abonnementscampagne voor 2016. Zelf vind je volgende keer een overschrijvingsformulier in je nummer. Nu al kun je *Relevant* helpen ruimer bekendmaken door deze affiche op te hangen.

Ilse Van Halst



GRENZEN: JE HEBT ZE IN SOORTEN

Leren leven is leren omgaan met grenzen. Maar, wat doe je met grenzen? Je hebt ze in vele soorten.

Zo zijn er grenzen die we zelf kunnen verleggen, al vergt dat vaak best wel wat oefening, geduld en inspanning. Sportmensen bijvoor-

**“
Geen enkele grens is zonder opening, zegt ons geloof. Zelfs voorbij de laatste grens is er nog steeds iemand die op ons wacht en ons tegemoetkomt.”**

beeld willen hun prestatie almaar verbeteren. De Olympische Spelen zijn maar gelukt als er weer een paar wereldrecords gesneuveld zijn. Ook de wetenschap zoekt voortdurend grenzen te verleggen. Met nieuwe kennis en baanbrekende technieken kunnen artsen steeds meer ziekten behandelen. Ik denk ook aan de media. Dankzij nieuwe communicatiemiddelen kunnen mensen wereldwijd elkaar steeds vlugger bereiken en sneller beter leren kennen.

Al deze grenzen zijn tijdens de voorbije decennia danig verlegd, bovendien aan een bijzonder hoog tempo. We moeten er dankbaar voor zijn. Wel is er nog veel werk aan de winkel om deze ontwikkelingen ten goede te laten komen aan alle mensen van onze tijd. Toen God aan het einde van elke scheppingsdag achterom keek, zag Hij dat het goed was. Wellicht had Hij ook dat op het oog: hoeveel grenzen de mens nog zou verkennen en verleggen.

Toch zijn er ook grenzen die de mens niet zomaar kan verleggen. Grenzen waarvoor we niet kiezen, maar die zich aan ons opdringen. Grenzen waarmee we moeten leren leven, zeggen we dan. Geboren worden met een fysieke of mentale beperking is zulk een grens, of een kind verliezen in een verkeersongeval, of in een depressie terecht komen, of een breuk in je relatie meemaken, of je levensproject verloren zien gaan, of een zware vergissing gemaakt hebben. Het is

niet eenvoudig om met deze grenzen te leren leven. Bepaalde grenzen wennen, andere wennen nooit. Bepaalde grenzen kunnen je sterker maken, andere maken je steeds zwakker. Bepaalde grenzen brengen een nieuwe solidariteit teweeg, andere maken je steeds eenzamer. Hoe gaan wij met elkaars grenzen om? Ongeveer op elke bladzijde van het Evangelie heeft Jezus met zulke grenzen te maken. Steeds probeert Hij mensen over een grens heen te helpen.

Tot slot zijn er ook grenzen die de mens wel kan verleggen, maar die hij niet kan wegnemen of opdoeken. Van bepaalde grenzen weten we dat ze ons vroeg of laat toch te sterk af zullen zijn. De ouderdom

of de dood zijn zulk een grens. Wat doen we met zulke grenzen? Moeten we ons stoicijs gewonnen geven, of mogen we zelfs voorbij zulk een grens nog iets nieuws verwachten? Geen enkele grens is zonder opening, zegt ons geloof. Zelfs voorbij de laatste grens is er nog steeds iemand die op ons wacht en ons tegemoetkomt. Op wat Hij is, staat immers geen grens. Zijn Liefde is eeuwig. Ze gaat onze grenzen vooraf en ze overstijgt ze. Gelukkig zijn onze grenzen niet Gods grenzen!

+ Johan Bonny



Kaarsjesprocessie in Lourdes. Ook voor onze bisschop een moment van danken en vragend bidden tijdens de diocesane bedevaart naar Lourdes in juli.



Over de worsteling met lijden en grenzen mag nooit licht gesproken worden, maar toch is er, zeker voor wie gelooft, de zachte zekerheid dat je er niet alleen voor staat en dat er ondanks de donkere realiteit lichtpuntjes zijn. Hier letterlijk in de Reuzenpijp, de nieuwe metrotunnel onder de Turnhoutsebaan in Borgerhout.

GRENZEN VAN ONZE MOGELIJKHEDEN

WILLEN IS KUNNEN, LUIDT HET MANTRA. MAAR WAT ALS HET TOCH NIET KAN? WAT ALS WE OP GRENZEN BOTSSEN IN ONS LEVEN OF IN HET LEVEN VAN ONZE NAASTEN? HOE GAAN WE DAARMEE OM?

DRINGEND EVIDENTIE GEZOCHT

Deze tekst zouden talloze mensen ongetwijfeld als zoekertje willen plaatsen op momenten van echte grenservaringen. Op grenzen botsen in ons eigen leven of in het leven van anderen is altijd onzacht. En hoe sterker deze grenservaringen zijn, des te meer wordt ons de evidentie van het leven uit handen genomen. Hoe verscheiden grenservaringen ook kunnen zijn: een dierbaar iemand verliezen, met een beperking door het leven moeten, chronisch ziek zijn, met kanker of andere ziekten geconfronteerd worden, met psychisch lijden, in armoede belanden, toch zijn er raakvlakken. Daarover zullen we het hebben. We starten bij de maatschappij waarin we leven.

Anita Galle

Met uitspraken als YOLO, het acroniem voor 'you only live once', of *I'll sleep when I'm dead* is op zich niets verkeerd, maar ze laten wel iets oplichten van het spel zonder grenzen dat onze tijd lijkt te zijn. Alles is leuk en gemakkelijk. De reclame is in hetzelfde bedje ziek. Daar worden enkel vitale, jonge en – volgens geldende normen – mooie mensen opgevoerd. Aan een

maatschappij die steeds meer het materiële als barometer voor het geluk vooropstelt, is het grenzeloze inherent. Consumptie is gebaseerd op het creëren van nieuwe behoeften en de apparaten die we kopen zijn bedoeld om steeds sneller door andere en betere (!) vervangen te worden. Dat echt geluk heel andere en veel diepere bronnen heeft dan wat de consumptiemaatschappij ons voorhoudt, wordt in één beweging onder de mat geveegd.

Als moderne mens dragen we de zekerheid mee, die zonder dat we het altijd beseffen tegelijk een voortdurende opdracht is, dat we ons eigen leven kunnen maken. We worden om de oren geslagen met de boodschap dat voor elk probleem ergens wel een oplossing bestaat. Het is gewoon een kwestie van tijd. Als je lang genoeg zoekt, wordt alles weer rozengeur en maneschijn.

Maar pijn, lijden, onmacht en de confrontatie met grenzen brengen iemand juist in contact met het omgekeerde van wat de maatschappij ons voorhoudt: de niet-maakbaarheid van het leven, het niet in eigen handen hebben ervan. Voor mensen in moeilijke lichamelijke, psychische, financiële, relationele omstandigheden zijn de concrete mogelijkheden niet onbegrensd. Deze niet-maakbaarheid stoort de moderne mens bovenmatig. We zijn het niet meer gewoon de dialoog aan te gaan tussen onze eigen verlangens en de werkelijkheid zoals die zich aandient. We kunnen maar heel moeilijk omgaan met wat niet kan. We kunnen ons moeilijk neerleggen bij wat niet (meer) beantwoordt aan een schoonheidsideaal of wat niet volmaakt is. De zwakke mens, de gekwetste mens, mensen met een beperking, mensen met chronische pijn, mensen

met psychische pijn, zij passen niet in het maakbaarheidsideaal.

Grenscontroles

Iedereen heeft het druk. Als je het tegendeel beweert, denkt men dat je een grapje maakt. Stress is de norm. Zoals een cartoon het kernachtig verwoordt: 'Ik was van plan om overspannen te geraken deze maand, maar ik heb er de tijd niet voor gevonden.' Het is alsof mensen die gezond zijn, niet te veel financiële problemen hebben en zich in voldoende mate psychisch welbevinden, zich met z'n allen op een autosnelweg bevinden: ze rijden maar door.

Hoe anders is het voor heel wat anderen. Het leven kan vaak heel abrupt een hele rits aan vragen uit zijn hoed toveren. Elke dag zijn er verkeersslachtoffers. Elke dag zijn er mensen die te horen krijgen dat ze een invaliderende ziekte, kanker of een neurologische aandoening hebben. Elke dag zijn er mensen die een kind verliezen, die een ouder moeten missen, die niet weten hoe ze het einde van de maand moeten halen. Die mensen worden letterlijk en figuurlijk op een zijspoor gezet. De snelweg is niet meer voor hen. Ze moeten hun papieren voorleggen en worden van de hoofdbaan verwijderd. Ze rijden te langzaam en lijken de rest alleen maar op te houden.

Gemeenschappelijk aan alle vormen van lijden en het ervaren van grenzen is een gevoel van eenzaamheid. De ervaring er niet meer of nooit meer op dezelfde manier bij te kunnen horen. Mensen verliezen hun job, krijgen geen lening meer, hebben plots torenhoge medische kosten, verliezen vaak letterlijk hun mobiliteit.



© Ise Van Haist

© Erik Galle



Niemand kan zonder een vertrouwenspersoon die begrijpt, die meegaat, die bruggenlegger is.

Anita Galle studeerde godsdienstwetenschappen, familiale en seksuologische wetenschappen en is ook psychotherapeute. Ze is zelf chronische pijnpatiënt.

Pijn doet je als mens in een eerste fase terugplooiën op jezelf. De draden naar buiten wil je vaak tijdelijk doorknippen. In een reflex trek je de hangbrug op die jou met de buitenwereld verbindt als een bescherming tegen de kwetsbaarheid en de chaos in jezelf. Combineer dat met de reactie van anderen die al van in het begin of na een tijd liever in een boog om een mens in nood heen lopen, en de eenzaamheid kan ondraaglijk worden. We kennen het allemaal: hoe mensen zeggen dat ze het zelf ook al hebben meegemaakt – al is dat natuurlijk vaak niet zo – of dat ze iemand kennen die hetzelfde heeft meegemaakt.

Bruggen bouwen

Wie op harde grenzen botst, heeft nood aan en recht op heel wat tijd om te be-zin-nen. Om te zoeken naar een nieuwe zin. Hoe je je er ook tegen verzet, er komt een moment dat je jezelf als een eiland ervaart, terwijl alles zich op het vasteland afspeelt. Deze harde realiteit onder ogen zien, vraagt moed. Vanuit een omgaan met dat gevoel terug in beweging komen, dat kun je niet op je eentje. Je moet letterlijk bruggen bouwen. Het lijden en de pijn is dan niet langer alleen een omleiding waar maar geen einde aan komt, maar kan een uitnodiging worden om nieuwe wegen in te slaan.

Een mens wordt uitgedaagd om drie bruggen te ontwerpen. De brug naar zijn nieuwe zelf, de brug naar anderen en de brug naar God. Kenmerkend voor deze bruggen is dat die er heel anders zullen uitzien dan vroeger.

Een brug leggen naar jezelf lijkt bizar, maar omdat je mogelijkheden feitelijk gewijzigd zijn, word je gedwongen de richting van je leven bij te sturen. Zoiets lukt je niet van de ene dag

op de andere. Dat vraagt geduld. Het wordt te gemakkelijk gezegd dat je met iets moet leren leven, terwijl aanvaarding het eindstation is van een hele weg die je aflegt. Om een brug te leggen naar jezelf, heb je al een dierbare ander nodig. Niemand kan zonder een vertrouwenspersoon die begrijpt, die meegaat, die bruggenlegger is, om de weg naar zichzelf terug te vinden.

Die eerste brug is belangrijk, maar nodigt tegelijk onmiddellijk uit om een volgende oversteekplaats aan te leggen. Dit lijkt aanvankelijk niet haalbaar, maar reveleert zich uiteindelijk als een goed geneesmiddel tegen het gevaar van een 'eilandneurose', het afgesneden zijn van anderen en van het leven. Deze brug verbindt met mensen die lijden en nodigt uit zelf stappen te doen naar mensen die het moeilijk hebben. Lijden van anderen maakt de eigen grenservaring vloeibaarder en vormt een gezond tegengewicht voor het op zichzelf geplooid zijn. Een mens doet de ervaring op dat hij door te geven zichzelf terugkrijgt.

De derde brug is een onmisbare brug: deze naar God. Dat die ook opnieuw moet aangelegd worden, mag niet verwonderen. Want doorheen de moeilijkheden die je te verwerken krijgt, worden je geloof en het gehanteerde Godsbeeld onvermijdelijk van hun sokkel geworpen. Denk maar aan de waaromvragen die je God dan voor de voeten gooit en ook aan de kwaadheid waarmee je vaak geen weg weet. Maar het niet meer willen weten van God betekent vaak dat je een bepaalde God achter je laat om een waarachtigere God te ontmoeten. Het kost tijd om te durven geloven dat God nooit verdwenen is, dat Hij steeds is meegegaan, ook al ben je zelf niet altijd bij God gebleven.

“Mijn lieve God, zoals een boom gevormd wordt door de wederwaardigheden van de seizoenen, zo ervaar ik dat pijn en het omgaan met U me vormgaven. Als ik terugblik, ben ik zo dankbaar om het nieuwe leven dat ik ontving. Het is een geschenk. Het is Uw geschenk. Ik roep om het vuur van Uw Geest als kracht voor onderweg en ben intens dankbaar om zoveel genade. Mijn lieve God, blijf mijn dagelijks voedsel, wees mijn inspirator bij het herkennen van de woestijnen in het leven van anderen. Bekommer U om de mensen die in mijn hart leven en die ik meedraag in Uw naam. Mijn dankbaarheid is een loflied voor U. Heer, mijn God, ik ben zeker van U.”

(uit Anita Galle, Ik daag U uit God. Leven met chronische pijn, Halewijn, Antwerpen, 2014, blz. 71-72)

Over de worsteling met lijden en grenzen mag nooit licht gesproken worden, want dat doet het persoonlijke altijd tekort. En mensen die lijden zomaar zeggen dat lijden ook een kans inhoudt, kan pijn doen. Maar toch is er, zeker voor wie gelooft, de zachte zekerheid dat ondanks het feit dat de realiteit van Goede Vrijdag niet verdwijnt, Pasen al aan de horizon daagt. Wie goed kijkt, ziet dat bij momenten. Het volgende gebed vanuit een concrete realiteit laat je daar iets van proeven.



© Ilse Van Halst



© Ilse Van Halst

Kleuren voor volwassenen is hip. Het helpt je tot rust te komen en te vertragen.

“BLIJF BIJ MIJ”

Mijn vader is al een tijd geleden gestorven. Hij had de ziekte van Alzheimer. Zijn verhaal werd mijn verhaal.

Na de dood van mama geraakte hij steeds meer verloren op de plek waar hij altijd gewoond en gewerkt had. Wij vonden dat moeilijk. Hij wilde zijn plan trekken. Wij respecteerden zijn privacy. Hij wilde niet geholpen worden. Wij wilden ons niet opdringen. We zagen dat het niet lukte. Wij lieten hem sukkelen. Maar we begrepen niet wat er aan de hand was. We voelden ons machteloos.

Beetje bij beetje dringt het tot ons door dat hij ziek is. Dat hij er eigenlijk niet aan kan doen. Zoveel misverstanden en discussies, zoveel verdriet en eenzaamheid. Mijn hart krimpt ineen als ik eraan terugdenk.

Heel voorzichtig willen we dichterbij komen, hem omringen. Wat hij zegt, wat hij doet, het is zo vreemd allemaal, zo moeilijk. Maar we nemen hem ernstig. Hij heeft zijn eigen manier van doen.

Ik leer wat geduld is.

Alles wat hij doet, heeft een reden. Alleen ken ik ze niet meteen. En het is een andere dan de mijne. Als ik nabij wil zijn, moet ik zijn spoor zoeken. Maar als ik dat gevonden heb, is hij net even verderop.

Tijd kan hij alleen maar voelen. Als hij wacht op mij, duurt het lang en wordt hij ongeduldig. Als ik zenuwachtig ben, is hij het ook. Als ik verdrietig ben, is hij het ook. Hij volgt me op de voet. Hij herkent zijn eigen huis niet meer. Ik ben zijn enige houvast.

En dan gebeurt het. Plots is hij onze taal kwijt. Hij praat nog wel met zijn gewone warme stem, maar wij verstaan zijn woorden niet en hij verstaat de onze niet.

Desondanks voelen we dat hij zegt: “Ik heb nooit geweten dat je mij graag ziet. Ik heb niet graag dat je weggaat. Waar ben ik hier? Blijf bij mij. Het is hier goed.”

Anoniem

“IK VOELDE ME MISLUKT”

Ik ben huisarts. Jarenlang had ik een druk beroepsleven, met veel engagementen en een gezin met drie opgroeiende tieners. Gelukkig had ik niet veel slaap nodig en leek ik alles goed te kunnen combineren. Tot ik vorig jaar niet meer geconcentreerd leek te kunnen werken. Er zat niets anders op dan langer te werken en nog minder te slapen. Op de lange duur kon ik me nog moeilijk ontspannen. Het vele werk dat lag te wachten maakte me onrustig. Toen mijn zus aankondigde dat ze haar eerste kindje verwachtte en ik peter mocht worden, was ik eerder bang voor die extra verantwoordelijkheid dan blij met het nieuws. In mijn praktijk liepen de raadplegingen uit en twijfelde ik aan mijn capaciteiten. Kleine tegenvallers zoals een verkeerde rekening of een computerbug, leken onoverkomelijke problemen. Ik at weinig en viel zeventien kilo af.

Op een ochtend lukte het me niet om de raadpleging verder te zetten. Mijn collega stuurde me naar huis. Urenlang lag ik in bed te woelen en piekeren. Ik was bang dat ik nooit meer zou kunnen werken, bang voor wat de mensen zouden zeggen, bang om geen geld meer te verdienen voor onze kinderen. Twee dagen later zei de psychiater me: “U bent opgebrand. Laten we beginnen met zes weken thuis te blijven. U doet enkel wat u energie geeft: sport, een saunabezoek, zingen, kleuren.”

Het klonk bevrijdend: ik kreeg het recht om stil te vallen en de batterijen terug op te laden, maar de werkelijkheid was veel moeilijker. Ontspannen lukte niet. Slapen bleef rampzalig. Thuis was het leeg en stil, maar het dorp ingaan kon ik evenmin. Ik wilde mijn verhaal wel doen, maar enkel aan intimi. Ik voelde me mislukt. Denken over de toekomst bleef beangstigend. Uit schrik voor drukte lasten mijn vrouw en ik zelfs het feest voor onze huwelijksverjaardag af ...

Zes weken rust werden vier maanden. Ik kreeg veel hulp van mijn echtgenote, en onverwacht veel begrip en steun van patiënten. Pas in de vierde maand lukte het om terug iets constructiefs te doen en opnieuw deugd te beleven aan een taak. Dankzij de inzet en het begrip van mijn collega's kon ik terug deeltijds aan de slag zonder wachtdiensten. Nu heb ik terug een druk beroepsleven, maar beter geregeld door een intense samenwerking. Ik neem minder engagementen op – en dat doet soms pijn – maar slaap veel beter 's nachts.

Wouter Demerre



© Ilse Van Halst



© Ilse Van Halst

Alleen haal ik het niet.

“IK BOTS TEGEN EEN MUUR”

Het is nu ongeveer een jaar geleden: mijn jaarlijkse controle na borstkanker. Mei 2014 ... Een stralende zonnige dag, bloesems en bloemen alom, maar aan de mimiek van de radioloog zie ik meteen dat het weer mis is.

Nochtans onderging ik drie jaar geleden, toen de kanker voor de derde keer terug was, een volledige amputatie. Vragen spoken door mijn hoofd: Waarom? Waarom ik? Waarom opnieuw? Komt er nu nooit een eind aan? Maar vooral: welke impact zal dat weeral hebben op mijn dagelijks leven, mijn vrijwilligerswerk, mijn hele zijn?

Als patiënt heb je zo weinig te zeggen over planning van operaties en behandelingen. Terug thuis bekijk ik in mijn agenda wat ik allemaal moet laten vallen. Ik mail familie en vrienden, want alleen haal ik het niet. Nabijheid, je gedragen weten door lieve mensen, is zo belangrijk. Het begrip van mensen voor de vele dingen die ik moet schrappen, heb ik zo broodnodig.

De operatie gaat voorbij. Dan stelt de oncoloog voor: “Zou je toch geen chemo overwegen, vermits de kanker zo dikwijls de kop opsteekt? Wat denk je?”

Ja, wat kan ik denken? Hij zal het wel het beste weten zeker? Het worden vier zware chemo's in juli en augustus. Dat is nog niet zo erg. Dan ligt alles toch stil. Vanaf september een wekelijkse chemo, twaalf keer. “Maar echt, mevrouw, die zijn veel beter te verdragen.”

En dus heb ik keuzes gemaakt voor het nieuwe werkjaar en wat activiteiten afgebouwd.

De weken gaan voorbij en mijn energie vermindert zienderogen. Ik bots tegen de muur van wel willen maar niet kunnen. En ondertussen krijg ik langs alle kanten de boodschap: “Maar wat zie je er goed uit!” Dus hou ik me sterk en doe ik meer dan goed voor me is. Tot ik de weerbots krijg en eronderdoor ga.

Ondertussen zijn we een jaar later ...

En weet je, ik zie er goed uit – zeggen ze – maar de vermoeidheid blijft mijn grootste uitdager. Ik moet luisteren naar mijn lichaam, maar geloof me, dat is verschrikkelijk moeilijk! Voor mij toch!

Hilde Wellfens

“GEEF ME EEN DUWTJE”

Ik was nog geen vijftig jaar toen ik in maart 2010 ziek werd 'verklaard'. Tevoren al kreeg ik geregeld te horen dat ik mijn grenzen moest bewaken. Maar je grenzen bewaken, wanneer je zelf niet beseft waar die liggen, is moeilijk. Trouwens, waar liggen de grenzen in het leven van een mens? Dat bepaal je toch zelf, dacht ik toen nog. Pas toen de ziekte van Parkinson om de hoek kwam loeren, kreeg het woord grens een hele andere – of toch niet? – invulling.

Ondertussen is mijn lichaam reeds vijf jaar de baas in het bepalen van die grenzen. Het ziek-zijn brengt een voortdurend afscheid nemen met zich mee. Zo werd drie jaar geleden duidelijk dat lesgeven niet langer mijn ding kan zijn. Nooit had ik kunnen denken dat dit me innerlijk zo sterk zou treffen. Ondertussen weet ik dat je ook mentaal een grens kunt bereiken.

Vechten heeft geen zin. Dat is energieverspilling. Je kunt het toch niet halen. Maar je energie gebruiken om die grenzen zo lang mogelijk zo hoog mogelijk te houden: daar geloof ik wel in.

En dus, grenzen of niet, het competitiebeest in mij krijg ik niet klein en uitdagingen horen erbij. In 2012 en 2014 fietste ik de Mont Ventoux op. Weliswaar aan een ander tempo dan de doorsnee getrainde sporter, zo beslisten mijn grenzen. Toch moest ik pas na 21 kilometer een eerste keer voet aan de grond zetten.

Buiten beperkende grenzen heeft mijn ziek-zijn me ook aangezet om grenzen te overschrijden. Schrijven is zo één van die dingen. En dit neerpennend moet ik alweer een andere grens bewaken: die van het aantal lettertekens, want ik zou nog een tijdje kunnen doorgaan. Dat is trouwens wat ik iedereen toewens die met beperkingen door het leven moet: doorgaan! Beperkingen sluiten deuren, maar zetten andere deuren op een kier. Geef me een duwtje!

Anoniem

Zonder blinddoek of donkere bril, enkel met een witte stok moet je je weg zoeken in een donkere ervaringsruimte: een park doorkruisen, een straat oversteken, inkopen doen op de markt ... Vals spelen kan niet, want het is er pikkedonker. Hoe wijd je je ogen ook openspert, zien doe je niets. Het project XiNiX – uitgesproken als 'kzieniks' – biedt zienden de kans om aan den lijve te ondervinden op welke grenzen blinden en slechtzienden botsen. Letterlijk en figuurlijk. Info bij XiNiX, Oudenburgweg 40, 8490 Varsenare, 050 40 60 15, www.lichtenliefde.be.



“TOCH BLIJF IK BLIND”

Ik ben blind geboren. Ik kan wel een onderscheid zien tussen licht en donker. Een zonnige dag kan ik zichtbaar onderscheiden van een grijze grauwe dag. Dat is belangrijk voor mij.

Op het vlak van lezen en schrijven voor blinden is er de laatste decennia technisch erg veel mogelijk geworden. Zo is er de brailleleesregel, een toestel dat aan een computer of iPad gekoppeld wordt, en waaruit pinnetjes omhoog komen in een braillepatroon, zodat teksten in een mail, een document of op een website gelezen kunnen worden. Een spraaksynthesizer in de computer is een enorm hulpmiddel en maakt het lezen van mails nog eenvoudiger. Ik ben erg opgetogen over al deze mogelijkheden.

Dankzij deze steeds evoluerende technologie krijg ik heel veel kansen en kan ik grenzen verleggen waarvan ik aan het begin van dit millennium nog amper durfde te dromen. Ik denk dat er in de toekomst nog heel wat zal veranderen. Zo ben ik er inmiddels van overtuigd dat er een dag zal komen waarop blinde mensen zelf zullen kunnen autorijden. Ondertussen blijf ik nog altijd blind en ervaar ik elke dag opnieuw dat ik op grenzen bots door die visuele beperking. Dat is soms best wel frustrerend.

Ilse Dupont

“HELP ME DAN!”

Elke dag opnieuw hunkerde ik naar een woordje van erkenning, naar een knuffel, naar een gebaar van liefde van mijn vader. Tevergeefs. Ik kan me enkel de herhaalde mishandelingen herinneren. Aframmelingen tot bloedens toe, uren in een onnatuurlijke houding blijven staan, in het putje van de winter in mijn ondergoed in de sneeuw zitten ... Besefte hij wel wat hij me aandeed? Was hij niet in staat me lief te hebben? Als kleine jongen bad ik vaak: “God, als Jij er bent, help me dan!” Al had ik het toen als kind niet door, Hij heeft mij tijdens die zware jaren altijd beschermd.

Op een nacht, na de zoveelste geweldpleging – ik was toen dertien –, besloot ik mijn vader te vermoorden. Ik verborg een mes onder mijn matras en zette mijn wekker om twee uur 's nachts om hem in zijn slaap te verrassen. Maar hoewel ik anders bij het minste gestommel wakker schrik, werd ik die bewuste nacht niet wakker. Nu besef ik dat God dit zo gewild heeft.

Drie jaar later barstte de bom. Op een dag durfde mijn beste vriend niet mee binnenkomen omdat mijn vader zo brutaal was. Hij had net mijn moeder op het hoofd geslagen met een pan en ging mij met een riek te lijf. Toen kwamen alle angsten, frustraties en haat van de voorbije jaren naar boven en sloeg ik mijn vader in elkaar.

Nadien durfde hij me geen kwaad meer te doen. Tot ik 21 jaar was. Was hij jaloers op mijn auto en op het geluk dat ik kende met mijn vriendin, nu mijn echtgenote? 's Avonds na mijn werk stond hij me op te wachten en begon me af te ranselen. Hij brak een ruitenwisser van mijn wagen en bonkte op het koetswerk. Ik gaf hem toen een rammeling die de hele buurt hoorde. Het was alsof er iets knapte in me. Hij riep om hulp, maar de bureu, die mij sinds mijn kindertijd ettelijke malen geholpen hadden, kwamen niet tussen.

Balans van het gevecht: ik hing vol bloed en mijn vader had een zware hersenschudding. Het was alsof mijn hele leven met de voortdurende verwerping door mijn vader, met alle vernederingen en mishandelingen, als een film aan mijn ogen voorbijtrok. En toch voelde ik me schuldig om wat ik hem had aangedaan. Na twee weken herstel deed hij alsof er niets gebeurd was. Ik bleef hopen op een vriendelijk woord uit zijn mond. Voor mij was het zo belangrijk te voelen dat hij ondanks alles toch van mij hield. Tevergeefs.

Dankzij mijn echtgenote, die opgegroeid is een christelijk gezin, heb ik een andere taal leren kennen: de taal van de liefde. Gelukkig heb ik die liefde zelf mogen ervaren door Jezus Christus in mijn leven te aanvaarden. Dat heeft me langzaam maar zeker op de weg van verzoening gezet. Na lange tijd was ik in staat om hem te vergeven. De dag nadien is hij overleden. Die verzoening heeft een diepe innerlijke vreugde in mijn hart nagelaten waarvoor ik God dankbaar blijf.

Opgesteld door Jef Hoet, voorzitter van Similes-Geel, met medewerking van de betrokkene en diens echtgenote

OOR EN HART ZIJN

JAAR VAN HET GODGEWIJDE LEVEN

*Op een zonnige zomerdag rijd ik richting noordergrens van ons bisdom naar 't Zwart Goor in Merksplas, een domein dat in 1946 door het Convent van Betlehem werd aangekocht. Ik word er ontvangen door de voltallige Gemeenschap Zwart Goor, zes bejaarde zusters en vakantiegangster zuster Imelda, eveneens van het Convent van Betlehem. Vol verwachting kijken ze me aan alsof ik belangrijk nieuws breng, terwijl ik het ben die kom luisteren naar wat zij me te vertellen hebben. **Want achter hun eenvoud en bescheidenheid schuilt een rijk verleden, een brede waaier aan engagementen, een verrassend gevoel voor humor en een hoopvol vertrouwen in de toekomst. Momenteel is Zwart Goor een Dienstverleningscentrum waar iedereen een oor en een hart tracht te zijn voor 'ons gasten', zoals de zusters de bewoners met een mentale beperking met een moederlijke genegenheid noemen.***

Ilse Van Halst

Wat betekent het Jaar van het godgewijde leven voor jullie?

Zuster Ann: Het doet je nadenken en zet je aan om alles terug op een rijtje te zetten. Wat betekent het voor mij om religieuze te zijn? Hoe maak ik dat waar, op deze plek en met mijn mogelijkheden?

Annemie: Met het ouder worden kunnen we steeds minder engagementen op ons nemen. Dat daagt ons uit: Wat doe ik met mijn tijd? Hoe vul ik die zinvol in? Hoe beleef ik mijn religieuze roeping innerlijk? We leven in een wereld die mensen al te sterk beoordeelt op hun kunnen, hun beroep, maar daar draait het niet echt om. Kern is wie je bent en hoe je dat invult. Tegelijk voelen we de vragen die de hedendaagse samenleving aan ons richt: 'Wat betekent het voor jullie om vandaag religieuze te zijn?'

Cilia: Ik werd vooral getroffen door de 'vreugde' in de pauselijke brief bij het Jaar van het godgewijde leven. In een wereld die zo focust op het negatieve, begeistert dit. Die vreugde moeten wij blijven uitdragen, want het is die vreugde die anderen aanspreekt en jongeren warm doet lopen.

Ann: Keer op keer worden we als gemeenschap aangesproken op ons minderend aantal en het uitblijven van een nieuwe intrede. Zal het religieuze leven dan doodbloeden? Ik ben overtuigd van niet. Het zal blijven bestaan, maar wel op een andere manier.

Annemie: En zo is het prima. Ik zou het zelfs bijna een genade noemen dat het wegebt om iets nieuws te laten bloeien. Nu reeds zie je dat steeds meer jongeren ervoor durven uit te komen dat ze geloven. Dat is hoopvol.

Het is eigen aan religieuzen om zich het lot aan te trekken van mensen in de marge. Hoe kenmerkt dat jullie zending?

Ann: We zijn een congregatie met gemengde werken: onderwijs, ziekenzorg, psychiatrie, crèche, verpleegsterschool, enzovoort. Zo'n divers werkterrein maakt dat je een heel open blik ontwikkelt voor de tekenen des tijds.

Annemie: Het voortdurend inspelen op de noden van de tijd steeds met oog voor onze zwakkere medemens, ligt in de lijn van onze spiritualiteit van de menswording. Wie nergens terecht kon, kon bij ons aankloppen. Dat was en is nog steeds de geest van onze congregatie.

Imelda: Na de oorlog startte onze congregatie een schoolkolonie. Die werd omgeschaald naar een preventorium in Zwart Goor. Vervolgens richtten we een b.i.o. en buso met internaat op voor meisjes met mentale problemen. Met de opkomst van de externe dagscholen dienden we weer bij te sturen. In 1980 volgde een nieuwe aanpassing en schakelden we om naar volwassenen. Meteen werd onze opvang, onder invloed van de veranderende tijdsgeest, ook gemengd. Vandaag verblijven er volwassen mentaal gehandicapten, mannen en vrouwen, in het centrum op permanente basis en in het dagverblijf.

Cilia: Zo'n veertig jaar geleden wilden we absoluut tussen de armen gaan wonen. Vanuit de groep Anawim, wat zoveel betekent als 'armen van Jahweh', verzorgden we verpleging aan huis en eerstelijnszorg in de Stuivenbergwijk in Antwerpen. De krachten namen af. En dan moet je je aanpassen. Noodgedwongen herschool je je en ga je bijvoorbeeld in de pastoraal, zoals ik, omdat daar nood is aan werkkrachten, maar steeds met oog voor de zwakkere in de geest van menswording.



In de cafetaria 't Koffiepotje nemen de zusters tijd om te luisteren naar bewoners en bezoekers.

Ook het Hof Zevenbergen en de Beweging van de menswording in Ranst groeiden vanuit het Convent van Betlehem.

Imelda: Hof Zevenbergen zag het levenslicht als een vakantiehuis voor de zusters van Duffel, werd vervolgens een noviciaat om dan een opvanghuis te worden voor mensen in nood en een bezinningshuis. In 1977 startte er vanuit onze congregatie een nieuwe gemeenschap met een nieuwe opdracht, alweer inspeland op de nood van die tijd: een groeiende honger en verlangen van gelovigen naar bezinning en verdieping. Sinds 1 januari hebben we dit huis niet meer in eigen handen, maar vormden we het om tot een vzw. Nu wordt het gerund door leken die er al langer actief waren en dus ook gevormd zijn in onze spiritualiteit van de menswording.

“ Nu zitten we achterop op de tandem. We sturen niet meer zelf, maar geven nog wel ruggensteun. ”

Paus Franciscus spoort de religieuzen aan om naar de periferie te blijven trekken. Welke uitdagingen komen er op jullie af?

Ann: Als gepensioneerd zijn we niet langer werkzaam in het Dienstverleningscentrum. Ook het bestuur gaven we geleidelijk uit handen. Gelukkig is er een uitstekend pastoraal team aanwezig dat altijd een beroep op ons kan doen. Want onze aanwezigheid op de achtergrond blijft belangrijk.

Imelda: Nu zitten we achterop op de tandem. We sturen niet meer zelf, maar geven nog wel ruggensteun.

Ann: Een andere nieuwe factor is de groeiende aanwezigheid van mensen met een migratieachtergrond. Hoe gaan wij om met

multiculturaliteit en andere geloofsovertuigingen in de tewerkstelling van personeel en bij onze bewoners? Behandelen we iedereen evenwaardig?

Annemie: In onze sector worstelen we ook met heel wat besparingen. Maar tijd en aandacht schenken aan de persoon naast je, kun je altijd, ook als je moet besparen. Dát is wat wij proberen te doen.

Cilia: Op ons recent kapittel kwam de zorg voor onze oudere en zieke medezusters sterk naar voren als belangrijke uitdaging voor de komende jaren.

Ann: Vele jaren lag ons apostolaat buitenshuis in onze werken, nu verschuift het meer naar de gemeenschap en ligt het zwaartepunt binnenshuis. Bejaarden zorgen voor bejaarden. We zijn nog maar met zes, maar we zijn een open huis. We zetten onze deuren en ons hart open voor al wie hier tot rust wil komen. Iemand in nood is hier altijd welkom.

Rosa: Wij zijn er. Nabijheid is belangrijk. *Ons gasten* missen ons als we er niet zijn. Dat hoor je aan hun opmerkingen: “Er was geen muziek? Waar is zuster Rosa? Is ze met vakantie?”

Josée: We willen een oor en een hart zijn voor mensen in nood. Voor bewoners en bezoekers. In 't Koffiepotje, ons cafetaria dat wij als vrijwilliger bemannen, nemen we tijd om te luisteren. Ontzettend veel mensen

hebben vandaag nood aan een luisterend oor. We gaan minder de hort op vandaag, maar toch weten mensen ons hier te vinden. Ze komen nu naar ons.

Zien jullie ook hierin nieuwe kansen?

Ann: Dit opent inderdaad onverhoopte perspectieven. Door naar ons te komen, ontmoet de bezoeker de bewoners van dit centrum in hun vertrouwde omgeving. Ze zien hen bezig en staan verstomd: “Wat kunnen die allemaal? Dit zijn geen sukkelars zoals wij dachten.” Dan gaan vele ogen open. Ze beseffen dat onze bewoners geen ‘gevallen’ zijn en zeker geen hopeloze gevallen, maar mensen met mogelijkheden.

Annemie: Ogen openen in onze samenleving en werken aan een mentaliteitsverandering tegenover mensen met een mentale handicap, dat is toch wel een stuk de verdienste van onze congregatie geweest. Dat was vroeger onze missie en dat is het nog steeds vandaag.

Ann: Want vroeger mag het dan *not done* geweest zijn met deze mensen naar buiten te komen, vandaag is het nog steeds niet vanzelfsprekend. Ook al is er veel meer bewustwording en aanvaarding gegroeid, nog steeds wijzen een aantal zaken *ons gasten* de deur uit angst dat er klanten zullen wegblijven. Vaak voelen mensen zich onwennig in de nabijheid van mensen met een beperking. Ze weten niet hoe met hen om te gaan. Daarom is het belangrijk om elkaar te ontmoeten. Ook vandaag is er nog heel wat werk aan de winkel. Laten we samen verder op weg gaan want de zon schijnt toch voor iedereen.

SCHERING EN INSLAG

DPR KRIJGT ZEVEN ORIENTATIES OM KERK TE ZIJN VANDAAG

Schering en inslag. Met deze weeftechniek opende Mgr. Bonny de Diocesane Pastorale Raad (DPR) eind juni over hoe missionair te zijn vanuit 'Evangelii Gaudium'.

De schering – de gespannen draden op een weefgetouw – is de visietekst van ons bisdom, de inslag – de dwarsdraad die door de schering geweven wordt – zijn de zeven oriëntaties die onze bisschop aanreikte als synthese en die het geheel kleur geven. Het zijn evenveel uitdagingen voor de kerkgemeenschap van het bisdom Antwerpen. De bisschop distilleerde zijn zeven sleutelwoorden uit het beleidsplan van het bisdom en de twee vorige bijeenkomsten van de DPR. Daarin deden zowel Johan Verstraeten als Monique Baujard hun kijk op de pauselijke encycliek uit de doeken.

Lea Verstricht

Jezus Christus

Het christelijk geloof is een geloof in de persoon van Jezus Christus en in het verhaal van zijn leven, dood en verrijzenis. Slechts vanuit die persoon en dat verhaal zijn de waarheden, de morele regels, de eredienst en de geloofsgemeenschap levengevend en

"Wat zijn ze mooi, de steden die het ongezonde wantrouwen weten te overstijgen, die allen die anders zijn weten te integreren en die van deze integratie een nieuwe factor van ontwikkeling maken! Wat zijn ze mooi, de steden die zelfs in hun architectuur plaatsen voorzien die samenbrengen, die uitnodigen tot contact en die de erkenning van de ander bevorderen!" (EG 210).

bevrijdend. In *De vreugde van het Evangelie* stelt paus Franciscus dat de integrale boodschap van het Evangelie niet mag verminkt worden: "God heeft ons lief en redt." Dit betekent dat we Jezus niet mogen gebruiken om een ideologie te staven, maar in zijn volheid moeten laten bestaan.

Wat zeggen of doen wij als we ons onder de kritiek van het Evangelie plaatsen? Hoezeer komt Jezus uit de verf in het denken en spreken van de Kerk? Wat betekent het te leven vanuit 'de vriendschap van Jezus' of 'de barmhartigheid van God'?

Dialoog

De Kerk moet op alle niveaus een taal gebruiken van dialoog, gevoeligheid en openheid, van zoeken te begrijpen en dieper door te dringen in het mysterie van het geloof; een taal 'bij benadering', onderzoekend en bevragend. Geen taal van vaste zekerheden, maar een die zich kan laten verrassen door God.

Wil je een dialoog aangaan, dan moet je midden in de wereld staan. *Evangelii Gaudium* roept op om het risico van de ontmoeting met de ander aan te gaan. De Kerk moet de dialoog aangaan op het veld, met de mensen die het terrein kennen: maatschappelijke bewegingen, wetenschap, kunst, cultuur, ... Ook het gesprek met anders-gelovigen en niet-gelovigen zal enkel daar gevoerd kunnen worden. Maar in de vooronderstelde openheid ontstaan

ook meningsverschillen die van christenen een gefundeerd geloof vragen, van waaruit zij aan de dialoog kunnen deelnemen.

Waar zien wij God aan het werk in deze wereld? Hoe kan de gefundeerde identiteit van christenen ontwikkeld of ondersteund worden? Hoe en waar kan de Kerk helpen om zulke gesprekken mee te stimuleren of op gang te trekken? En wat is dan de verhouding tussen de dialoog en het getuigenis dat het verschil maakt?

Sensus fidei

God heeft alle gelovigen een geloofsinstant gegeven dat hen helpt te onderscheiden wat echt van God komt. Die diepste intuïtie om God te vatten, ook *sensus fidei* genoemd, betekent dat de Kerk niet denkt in de plaats van de gelovigen, maar samen met hen, en dat ze in wat zij verkondigt de diepste intuïties van mensen meeneemt. Dit veronderstelt een vertrouwen dat rekening houdt met het groeiproces van mensen en hun eerlijke zoeken, en dat het gewetensvolle inzicht en oordeel van mensen respecteert. De bereidheid om zich voortdurend te vormen en van anderen te leren is een voorwaarde voor de dialoog. En neen, dit betekent niet dat we zomaar kunnen meesurfen op de evidenties van vandaag, maar wel dat we ons moeten laten leiden door de Geest die van God komt.

Hoe kunnen mensen groeien naar een volwassen christelijk geloof en oordeel? Hoe kan die stem inhoud en geloofwaardigheid brengen



© Christa Damer



© Ilse Van Halst

De schering van het weefgetouw – de gespannen draden – is de visietekst van ons bisdom, de inslag – de dwarsdraad die door de schering geweven wordt – zijn de zeven oriëntaties die onze bisschop aanreikte als synthese en die het geheel kleur geven.

In de DPR ontspan zich een geanimeerd gesprek over de zeven oriëntaties die onze bisschop als rode draad ontwikkelde over missionair Kerk-zijn in het bisdom Antwerpen.

in de samenleving? Hoe kunnen we als Kerk bijdragen aan een volwassen christelijk geloof en oordeel? Hoe kunnen we de 'sensus fidei' stem en geloofwaardigheid geven in onze samenleving?

Periferie

In *De vreugde van het Evangelie* spoort paus Franciscus ons aan om nieuwe terreinen op te zoeken die zich buiten het klassieke territorium, onze comfortzone, bevinden. De periferie, de rand of de marge, is de plaats waar het licht op het leven van de Verrezenen het meest afwezig is. In de periferie word je gedwongen tot een proces van onderscheiding en hervorming, tot dialoog en nieuwe inzichten. Dit alles veronderstelt een grote bereidheid tot barmhartigheid.

Waar staan we als we ons in de periferie wagen? Wat zijn oude en wat zijn nieuwe periferieën? Waar zetten we op in en wie zijn de nieuwe actoren? Bestaat er zoiets als roeping naar de periferie?

Internationaliteit

De Kerk voelt zich als een moeder die geen angst heeft haar lokale identiteit te verliezen, maar nieuwe culturele syntheses weet te bewerkstelligen. Christenen met een migratieverleden zijn niet meer weg te denken uit de Antwerpse Kerk, zij vormen zelfs de liturgische meerderheid. Mensen van over de hele wereld komen, wonen en geloven hier samen.

Welke plaats geven we aan deze nieuwe (inter-)culturele gemeenschappen? En gunnen we hen die plaats met vreugde? Wat hebben we te ontvangen van nieuwkomers? Hoe schakelen we de pastores en priesters in die verbonden zijn met de internationale gemeenschappen? En

wat willen we maken van de relatie tussen ons bisdom en de wereldkerk?

Kerygma

Jezus is de kern van wie we zijn, wat we zeggen en wat we doen. De kern van onze verkondiging luidt: Jezus Christus houdt van jou, Hij wil je weg verhelderen, je versterken en bevrijden. Heel ons spreken en handelen zou de verlossende liefde van God moeten uitdrukken en een beroep moeten doen op de menselijke vrijheid, vreugde en bemoediging. Verkondiging mag het evangelie niet herleiden tot doctrine. Die liefde roept op tot nabijheid, geduld, bereidheid tot dialoog en benadering zonder veroordeling.

Wat betekent dit voor onze spiritualiteit? Hoe kunnen we die levengevende kern overbrengen naar onze samenleving? Jezus zelf is het model van evangelisatie. Hoe kunnen we loskomen van leerstellige of moraliserende taal in catechese, predicatie of godsdienstles? Klinkt de vraag van de kern nog in onze vieringen en in onze bewegingen?

Armoede

Onrechtvaardigheid en kansarmoede dwingen mensen in de verdrukking en onvrijheid. "Wij moeten ons door de armen laten evangeliseren", stelt onze paus. Het gegeven dat de periferie de plaats is waar de betekenis van het evangelie ten volle aan het licht kan komen, is hieraan niet vreemd.

Onze Kerk kent zelf ook armoede. Wij leven in een geestelijke woestijn, maar het is maar vanuit de woestijn dat we de vreugde en de waarde van wat essentieel is, opnieuw kunnen ontdekken. Hiervoor hebben we profeten in onze tijd nodig, mensen met een groot geloof die de hoop hoog houden.

Een arme Kerk is een Kerk die kan ontvangen van mensen die iets willen geven.

Hoe zijn we een Kerk die ruimte biedt aan armen in haar schoot en daardoor zelf iets van het Evangelie op het spoor komt? Hoe sluiten wij concreet aan bij de arme zodat die ons kan veranderen? Hanteren we een taal die een herontdekking kan toelaten? Hoe kunnen we met weinig mensen en middelen een Kerk zijn in de armoede van de woestijn? Hoe geloven we in kleine stappen en in het groeiproces van mensen? Hoe geven we alle groeikansen aan nieuwe plantjes (ervaringen of mensen) die komen piepen in de woestijn?

Aan de slag

Met deze stevige synthese gingen de gespreksgroepen aan de slag. Al snel werd duidelijk dat een uurtje gesprek veel te kort was voor de vele vragen die werden opgeroepen. Mgr. Bonny stipte aan dat het niet de bedoeling is om nieuwe acties op touw te zetten, maar dat we de vragen wel kunnen laten doorklinken in de keuzes die we maken in lokale kerkgemeenschappen, in de vorming van pastorale eenheden, in het dialogeren met mensen en met de samenleving. De zeven oriëntaties helpen ons de essentie te zoeken.

De DPR adviseert de bisschop om zijn zeven oriëntaties uit te schrijven in een werktekst met vragen. Deze kan als basis gebruikt worden om het gesprek op te starten in ons bisdom over hoe we de dynamiek van *Evangelii Gaudium* kunnen integreren in onze kerkgemeenschappen.



DE MAN DIE HET KRUIS DRAAGT

SCULPTUUR VAN JAN FABRE IN DE KATHEDRAAL DAAGT UIT TOT GELOOF

Binnenkort zal de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal een kunstwerk rijker zijn. Op 18 november krijgt de sculptuur 'De man die het kruis draagt' van de Antwerpse kunstenaar Jan Fabre er een vaste stek. *Op deze manier wil de kathedraal bewust een oude relatie tussen Kerk en kunst actualiseren, vanuit de overtuiging dat kunst uitdaagt tot geloof. Zo hoog 'De man die de wolken meet' op het kunstencentrum deSingel staat, zo dichtbij zal Fabres nieuwste iconische beeld komen bij de bezoekers van de kathedraal. Een gesprek met een overgelukkige pastoor Bart Paepen.*

Jan Kint

De man die het kruis draagt is in brons gegoten en past in de reeks bronzen sculpturen waarin Fabre zijn verwondering voor de schepping uit: De man die de wolken meet, die vuur geeft, die op het water schrijft ... Dit kunstwerk beeldt een levensgrote man uit, de kunstenaar zelf, die een groot houten kruisbeeld balanceert op de palm van zijn uitgestoken hand.

Waarom nog een kunstwerk toevoegen aan de al uitgebreide collectie kunst in de kathedraal?

Tot de twintigste eeuw heeft hedendaagse kunst altijd zijn plaats gevonden in het kerkelijke milieu. Als je vandaag rondkijkt in kathedraal, zie je oude meesterwerken die in hun tijd hedendaags



© Jan Kint



Druk overleg. Jan Fabre komt zelf meedenken in de kathedraal over de plaats van zijn sculptuur.

waren. De *Bewening van Christus* door Quinten Metsijs markeert de overgang van de traditionele houten retabels naar geschilderde altaarstukken. Als Rubens honderd jaar later zijn *Kruisafneming van Christus* schildert, brengt hij de explosieve dynamiek van de barok binnen. Dankzij de tentoonstelling *Reünie* kun je beide schilderwerken in een oogopslag bekijken. Je ziet, naast de gelijkenissen, hoe ver de stijlen uit elkaar liggen. Beide waren ze in hun tijd nieuw en vooruitstrevend.

In de twintigste eeuw wordt de band tussen actuele kunst en Kerk minder vanzelfsprekend. Het jongste schilderij in de kathedraal is het altaarstuk van de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van de Vrede. Het dateert uit 1924 en herdenkt de *Groote Oorlog*. Behalve enkele monumenten en liturgische voorwerpen is er sindsdien niets nieuws toegevoegd aan het patrimonium. Toch blijft kunst ook vandaag een belangrijke weg om mensen tot geloofservaring te brengen. Jaren geleden al wees Rudi Mannaerts, priester en kunsthistoricus, mij op de afwezigheid van hedendaagse kunst in onze kathedraal. Toen ik in het najaar van 2014 *De man die het kruis draagt* van Jan Fabre zag, wist ik onmiddellijk: Dit is het!

Een Fabre in de kathedraal: is dat niet vragen om controverse?

Fabres werk brengt inderdaad opschudding teweeg, maar dat is nooit de intentie van de kunstenaar. Het is de ervaring van sommige

kijkers: kijkers die zich aangesproken voelen op hun manier van kijken en denken en daarom een bepaald werk of zelfs de kunstenaar als controversieel bestempelen.

Kijk goed naar dit concrete beeld: een man draagt een enorm houten kruis op zijn rechterhand. Hij is geen profeet of apostel, geen martelaar of heilige. Hij is iemand die in de kathedraal doet waartoe wij elke bezoeker, ongeacht zijn achtergrond of overtuiging, willen uitnodigen. Neem zelf het kruis eens vast, teken van de God die hier gevierd en beleden wordt, teken van zijn liefde voor alle mensen, teken van het engagement dat Hij van zijn volgelingen vraagt. Neem het kruis op en balanceer het. Mogelijk slaag je er niet in om het rechtop te houden. Misschien is het te zwaar of te moeilijk. Misschien moet je later nog eens proberen. Mogelijk vind je het maar niets, dan mag je het laten vallen. Wie weet lukt het en voelt het juist aan. Dan zou het wel eens kunnen dat je richting en zin in het leven hebt gevonden.

De man die het kruis draagt vertrekt vanuit de positie van de kerkbezoeker. Het respecteert elke levensbeschouwing en daagt tegelijk uit om werkelijk binnen te treden in de kathedraal als heilige ruimte.

En inderdaad, controverse is waarschijnlijk niet uit te sluiten. Niet elke gelovige zal zich comfortabel voelen bij dit werk van Jan Fabre. Dat hoeft ook niet. Toch kun je er niet zomaar



© Jan Kint

Jan Fabre en vicaris Bart Paepen.

aan voorbijgaan. Het beeld lokt reflectie uit. Het dwingt je je gedachten en geloof scherp te stellen. Hoe verhouden wij ons tot het kruis? Hoe draagt een mens zijn kruis? Ik nodig iedereen die bedenkingen heeft uit naar de kathedraal te komen, het beeld te leren kennen en zich erdoor te laten raken.

Kijkt de kunstenaar ook zo naar zijn beeld?

Natuurlijk is een kunstwerk altijd groter dan welke interpretatie ook. Toch heb ik Jan Fabre mijn interpretatie voorgelegd. Ik vind het belangrijk dat de kunstenaar zich kan vinden in de manier waarop wij zijn werk inpassen in de context van de kathedraal. Fabre beschrijft zich als een *spiritual sceptic* – een spirituele scepticus. Zoekend naar zin in het bestaan bekennt hij zich niet tot een godsdienst of levensbeschouwelijk systeem. Maar hij stelt zich open voor de transcendentie die het leven verheft. Op dit pad schuwt hij de christelijke iconografie niet. Voor hem is het kruis als beeld sterk verbonden met de levensboom, een koppeling die ook in de oudchristelijke kunst geregeld voorkomt en die aangeeft hoe diep religie verbonden wordt met de bronnen van het leven. In zijn oeuvre boort Jan Fabre deze bronnen uit de christelijke en andere religieuze tradities aan. Zoals heel wat van onze tijdgenoten bouwt hij tegelijk een zekere afstand in, blijft hij de scepticus die in vraag stelt en twijfelt. Niet toevallig benadrukt de kunstenaar het zoeken naar balans als hij spreekt over zijn sculptuur. Het is letterlijk een evenwichtsoefening.

Dat is precies wat mij zo aanspreekt in *De man die het kruis draagt*. Het vindt aansluiting bij de sceptische ziel van de hedendaagse mens zonder naar nihilisme te leiden. Tegelijk is het ook relevant voor de praktiserende kerkganger die het waagt zonder oogkleppen te leven. Ook geloven is een evenwichtsoefening. Momenten van gedeelde overtuiging wisselen af met vragen

en onzekerheid. Ervaringen van diepe godsverbondenheid staan ook in de geschiedenis van grote heiligen naast vertwijfeling en verlatenheid. Ik noem het graag wankelbaarheid. Die kenmerkt het leven van de christen evenzeer als dat van anderen. Ik heb het gevoel dat in onze ontmoetingen de balancerende Fabre en de wankelbare Paepen elkaar gevonden hebben.

Heeft de kathedraal zoveel geld dat ze een belangrijk werk van een wereldberoemd kunstenaar kan kopen?

De kathedraal koopt het werk niet aan. Tot onze vreugde hebben we een mecenas gevonden die het koopt, eigenaar blijft en het in langdurige bruikleen aan de kathedraal beschikbaar stelt, maar zelf anoniem wil blijven.

Staan er nog kunstwerken op het verlanglijstje?

Wij zijn geen museum. Het is niet onze opdracht of bedoeling de kunstcollectie verder uit te bouwen. Onze missie is drieledig: als bisschopskerk en parochie een thuis zijn voor de lokale katholieke gemeenschap, een onthaltende plek van schoonheid en spiritualiteit bieden voor de bezoeker en vanuit onze christelijke identiteit de dialoog aangaan met de maatschappij. Dit bereiken we vooral door te investeren in mensen. Onze prioriteit is verder te bouwen aan de gemeenschap in en rond de kathedraal. Het patrimonium staat in dienst hiervan.

Tegelijk ben ik ervan overtuigd dat hedendaagse kunst wel degelijk een poort kan zijn naar verdieping en verbinding. Wie weet, bots ik nog op andere werken die mijn pastorale hart sneller doen slaan. Dan zullen we wel zien

wat er gebeurt. Ondertussen ben ik ontzettend blij dat *De man die het kruis draagt* zijn thuis mag vinden in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. Ik hoop dat velen die vreugde met mij zullen delen.



© Barbara De Coninck

GLOBANT

ONS MISSIEVERHAAL GAAT DOOR

Veel kleur op de Internationale viering 2015 van 31 mei in de Heilige Familie Don Bosco in Hoboken. Een initiatief van Orbit-Antwerpen en Globant.

Met het nieuwe pastorale werkjaar schiet ook Globant, de kersverse diocesane dienst voor missiepastoraal, uit de startblokken. De naam, een samentrekking van 'globaal' en 'Antwerpen', verwijst naar de wijde blik die ons bisdom wil blijven werpen op de Kerk in de wereld. Sinds Missio nationaal in maart vorig jaar de samenwerking met de diocesane secretariaten stopzette bij gebrek aan financiële middelen, was de missiepastoraal in ons bisdom wat aan zijn lot overgelaten. Omdat ze toch een inherent deel uitmaakt van onze opdracht als diocesane kerkgemeenschap, vroeg onze bisschop uit te zoeken hoe ons bisdom de missionaire spiritualiteit kan blijven vertalen en in verbondenheid met de wereldkerk een eigen missionaire dynamiek kan ontwikkelen.

***Ernest Kabongo, scheutist
Globant, Bisdom Antwerpen wereldkerk***

De diepgaande verschuivingen in Kerk en samenleving in een geglobaliseerde wereld brengen ook voor de missiepastoraal nieuwe vragen en uitdagingen met zich mee. Tegelijk noopt de diocesane context met een dalend aantal medewerkers, beperkte middelen en heel wat missionarissen die oud zijn geworden

en terugkeren naar huis, ons om op een andere manier aan de zending van de Kerk te werken.

En toch is elke generatie leerlingen van Jezus geroepen om het Evangelie waar te maken. Dat kan alleen als men betrokken blijft op onze samenleving en de wereld. Elke christelijke gemeenschap, hoe klein ook, moet herinnerd worden aan de oproep van de missionaire spiritualiteit: zo kunnen parochiegemeenschappen, katholieke scholen, bewegingen en diensten opnieuw de vreugde ontdekken van solidariteit en verbondenheid met medechristenen wereldwijd. Dat is vandaag nog steeds de kern van verkondiging. En die taak wil Globant op zich nemen door een netwerk te ontwikkelen dat missionaire spiritualiteit uitstraalt, al dan niet met het oog op het verzamelen van financiële middelen voor missies en missionarissen.

De evangelische opdracht om te verkondigen en missionarissen vormen onze blijvende spirituele opdracht. Ieder jaar organiseren we missionaire activiteiten, waaraan missionarissen uit ons bisdom, actief of op rust, deelnemen. Denk maar aan de missionarissendag en de ontmoetingsdag van onze bisschop en zijn missionarissen op rust. Vanaf 2016 zal Globant in de missie maand alle missiegroepen en *missiekranses* bij elkaar brengen, om elkaar te bevruchten en de krachten te bundelen voor de solidariteit met onze zusterkerken.

Daarnaast willen we betrokken blijven op samenleving en wereldkerk door het zoeken naar en het versterken van de banden met christenen uit verschillende culturen in ons bisdom. Dit gebeurt nu al in onze plaatselijke diocesane Kerk: priesters, religieuzen en leken uit andere werelddelen maken deel uit van onze geloofsgemeenschap. Initiatieven als Afrikadag met christenen uit Afrika en de Internationale viering

met alle christenen van buitenlandse origine, zijn uitgelezen momenten van ontmoeting over grenzen van culturen en talen heen, verbondenheid met andere christenen, maar ook contact met oud-missionarissen.

Zoals zijn voorganger wil ook Globant nauw samenwerken met de andere diocesane diensten in het promoten van de sociale leer van de Kerk en de maatschappelijke vraagstukken zowel in ons bisdom als in de zusterkerken. Samen met Attent, Orbit en Wereld Missie Hulp wil Globant thema-avonden organiseren over bestrijding van uitsluiting hier en ver weg, mensenrechtenpromotie, situaties van christenen in andere werelddelen.

Verder is de dienst zich bewust van haar taak als bruggenbouwer tussen verschillende lokale Kerken. In de nabije toekomst zal bekeken worden met welke zusterkerken en welke bisdommen contact gehouden zal worden. "We zullen nagaan of we de bestaande band met een zusterbisdom kunnen aanwakkeren of een nieuwe band kunnen opstarten met een bisdom uit een ander continent", schrijft Mgr. Bonny in de visietekst van ons bisdom (blz. 68). Buitenlandse katholieke gemeenschappen in ons bisdom kunnen daarbij fungeren als een schakel. Pastorale uitwisselingen, activiteiten en concrete verhalen kunnen alleen maar de aandacht voor wereldwijde verbondenheid stimuleren.

Info: Globant, Ernest Kabongo,
Groenenborgerlaan 149,
2020 Antwerpen,
globant@bisdomantwerpen.be

KIES VOOR VREDE!

VREDESWEEK LANCEERT CAMPAGNE OM OOST-CONGO TE ONTwapENEN

Al twintig jaar woeden oorlog en onveiligheid in het oosten van de Democratische Republiek Congo. Met de Congolese verkiezingen in het vooruitzicht lanceren Pax Christi Vlaanderen en Broederlijk Delen tijdens de Vredesweek in september een campagne om Oost-Congo te ontwapenen.

Nadia Nsayi

Beleidsmedewerker Centraal-Afrika voor Pax Christi Vlaanderen en Broederlijk Delen

Bijna twintig jaar geleden, in 1996, viel een rebellengroep Oost-Congo binnen met de steun van buurlanden Rwanda, Oeganda en Burundi en bracht het regime van president Mobutu ten val. Rebellenleider Laurent-Désiré Kabila werd het nieuwe staatshoofd. Een breuk tussen hem en de buurlanden ontketende in 1998 een nieuwe oorlog. In 2001 werd Kabila vermoord. Zijn zoon Joseph ondertekende in 2002 met verschillende strekkingen een vredesakkoord. In 2006 werd hij tot winnaar uitgeroepen van historische verkiezingen. Toch bleef de oorlog aanslepen. Congolese en buitenlandse rebellen groepen, vaak betrokken bij de illegale exploitatie van natuurlijke rijkdommen, zaaiden terreur. Het Congolese leger en de VN-vredesmissie MONUSCO schoten tekort om de bevolking te beschermen tegen zware schendingen van de mensenrechten.

Op 24 februari 2013 ondertekenden Congo, tien andere Afrikaanse landen, de Verenigde Naties (VN) en de Afrikaanse Unie in Addis Abeba (Ethiopië) een nieuw vredesakkoord. België en de Europese Unie (EU) worden genoemd als belangrijke partners. Congo

beloofde hervormingen op vlak van veiligheid, democratie en goed bestuur. De buurlanden zouden afzien van steun aan rebellen en de VN zouden hun engagement versterken.

Na een aantal hoopvolle tekenen in 2013 dreigen de nakende verkiezingen in oktober 2015 (lokaal en provinciaal) en november 2016 (parlementair en presidentieel) het geweld op te drijven. Volgens de grondwet kan Kabila zich in 2016 niet opnieuw kandidaat stellen. Toch zijn er signalen dat het Kabilakamp de macht wil behouden. Een scenario om de grondwet te wijzigen werd (voorlopig) van tafel geveegd. Het regime mikt nu vooral op een uitstel van de verkiezingen, tegen de wil in van oppositie, middenveld, Kerk, internationale partners en zelfs partijgenoten en coalitiepartners. Indien Kabila aan de macht blijft, dreigt nieuw volksprotest zoals in januari 2015.

Ontwapenen en re-integreren

Politieke instabiliteit, rebellen groepen, electorale spanningen en ontevreden burgers vormen een gevaarlijke cocktail voor het vredesproces in Congo. Rebellen groepen zijn vaak ook politieke actoren die zich positioneren tijdens het verkiezingsproces. Een nieuwe rebellenopstand in Oost-Congo moet absoluut vermeden worden. Met de steun van middenveldorganisaties lanceren Pax Christi Vlaanderen en Broederlijk Delen daarom de campagne 'Kies voor vrede! Ontwapen Oost-Congo'.

De campagne roept België en de EU op om het ontwapenings- en re-integratieproces van de rebellen in Congo hoog op de politieke agenda te zetten. Het is immers een belangrijke voorwaarde om aan vrede te bouwen. Daarnaast moeten overeenkomstig het vredesakkoord van 2013 de hervorming van leger, politie en

justitie ondersteund worden. Tot slot is er nood aan een doeltreffende strijd tegen de illegale handel in wapens en natuurlijke rijkdommen. Deze oproep naar politici nemen Pax Christi en Broederlijk Delen op in een petitie.

Vredesweek

De campagne wordt gelanceerd tijdens de Vredesweek van 21 september tot 2 oktober 2015 en loopt tot in 2016. Meter van de campagne wordt zangeres Karoline Kamosi, beter bekend als Leki. Jean-Jacques Nganya van Pax Christi Uvira brengt een getuigenis. Hij leidt in Zuid-Kivu een re-integratieproject.

Op www.ikiesvoorvrede.be vind je de campagnetekst, een petitie, een quiz, educatief materiaal en een agenda. Tijdens het campagnejaar 2015 - 2016 toert een fototentoonstelling door Vlaanderen.

Politiek debat

In het kader van de campagne organiseren ATTENT, Pax Christi Vlaanderen en Broederlijk Delen, in samenwerking met het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer, de Universitaire Stichting voor Ontwikkelingssamenwerking en het Afrikaans Platform een politiek debat 'Kiest het Belgisch beleid mee voor vrede in Oost-Congo?'.

Praktisch: woensdag 23 september 2015 van 19.30 tot 21.45 uur in Gebouw R, aula R007, Rodestraat 14 te Antwerpen.

GROEP IN DE KIJKER

JEUGDZORG EMMAÜS ANTWERPEN GEEFT JONGEREN NIEUWE KANSEN

© Danny Breckpot

'Jeugdzorg Emmaüs' telt vol spanning af. Eind oktober nemen haar twee leefgroepen van De Grote Robijn terug hun intrek in het voormalige klooster van de zusters apostolinnen aan de Korte Sint-Annastraat in Antwerpen. Met subsidies van de Vlaamse Gemeenschap en met eigen financiële middelen kon Jeugdzorg Emmaüs het kloosterpand grondig en smaakvol renoveren. Met respect voor het karakter van het gebouw en met een oog op de eigentijdse behoeften van jongeren en medewerkers. Jeugdzorg Emmaüs bundelt verschillende diensten voor Bijzondere Jeugdzorg. In Antwerpen begeleidt ze op jaarbasis 450 gezinnen.

Luc Claessens

Algemeen directeur Jeugdzorg Emmaüs

Opgroeien gaat niet altijd vanzelf. Jeugdzorg Emmaüs helpt gezinnen die het moeilijk hebben met de opvoeding en werkt ook met jongeren die feiten pleegden. We willen kinderen, jongeren en hun gezinnen nieuwe kansen geven om te groeien door hen op te vangen, te ondersteunen, te bemiddelen en te begeleiden. De verschillende afdelingen van Jeugdzorg Emmaüs Antwerpen zijn gehuisvest in de Korte Sint-Annastraat, op het Kiel en in Schoten.

Het gebouw in de Korte Sint-Annastraat was oud en uitgeleefd. Moeten we renoveren of verhuizen we beter naar een nieuwbouw aan de rand van de stad? De Van Straelentoren van het pand is beschermd. Dat brengt beperkingen mee voor een renovatie. De ligging in het centrum van de stad is dan weer een troef, vooral voor de jongeren die in de leefgroep De Grote Robijn verblijven. Negentig procent komt immers uit het arrondissement Antwerpen. Van hieruit kunnen ze makkelijk naar hun school blijven gaan. Bovendien is de beslotenheid van de site een pluspunt. Een en ander maakt dat we renovatie verkozen boven nieuwbouw. Vanaf oktober kunnen er zestien jongeren verblijven en zijn er kantoren voor de medewerkers en faciliteiten voor overleg en vormingsinitiatieven.

Het voordeel is dat de Grote Robijn zo op zijn vertrouwde stek kan blijven, waar dit Onthaal-, Observatie- en Oriëntatiecentrum (OOOC) al zeventien jaar onderdak vindt. Het vangt 23 jongeren op, meestal met een vraag van de jeugdrechter voor oriëntatie. Gedurende twee maanden werken een leefgroepbegeleider, gezinsbegeleider en psycholoog samen in nauwe dialoog met het gezin om een onderbouwd advies te geven. Nadien kunnen de jongeren mogelijk terug naar huis met een traject van een thuisbegeleidingsdienst. Soms echter is een internaat, een pleeggezin of een verblijf in een begeleidingstehuis aangewezen.

Daarnaast biedt Jeugdzorg Emmaüs Antwerpen ook crisishulp aan huis. De crisisbegeleiders van De Matant begeleiden een gezin zeer intensief op een gestructureerde manier gedurende een maand. Vaak is het een laatste kans om uithuisplaatsing te voorkomen.

De thuisbegeleiders van Crescendo begeleiden dan weer 32 gezinnen aan huis op permanente

basis. Doorgaans gaat het om gezinnen met ernstige opvoedingsproblemen, vaak in combinatie met problemen op vlak van huisvesting, financies, administratie, enzovoort.

Raidho, de dienst Nieuwe Perspectieven voor Terugkeer, richt zich tot jongeren die in een gemeenschapsinstelling verblijven, ernstige feiten pleegden en begeleid worden om terug te keren naar huis. Er wordt nauw samengewerkt met de gemeenschapsinstelling in Mol. Via een strak fasesysteem worden de jongeren begeleid om een opleiding te volgen of terug te gaan werken en een nieuwe vriendenkring op te bouwen.

Naast deze werkingen in de Korte Sint-Annastraat organiseert Jeugdzorg Emmaüs drie begeleidingshuizen voor kinderen en jongeren, twee thuisbegeleidingsdiensten en een dienst voor de begeleiding van jongeren die op kamers wonen. Vormingsdienst Practicum biedt kwalitatieve trainingen voor professionele hulpverleners en La Strada bundelt diverse programma's ter ondersteuning van lopende hulpverleningstrajecten.

Vaak is het vallen en opstaan, maar dankzij Jeugdwerk Emmaüs kunnen heel wat jongeren een nieuwe start maken.

Open deur

Op 17 oktober van 10 tot 16 uur zet Jeugdzorg Emmaüs de deuren wijd open voor al wie een kijkje wil nemen in de vernieuwde gebouwen. Indien je dit wenst te combineren met een geleide wandeling in de buurt 'mensen met een missie vroeger en nu', kun je inschrijven via www.jeugdzorgemmaus.be.

ESTAFETTE

VRIJWILLIGER UIT DE KERK AAN HET WOORD

Valerie Mathysen, 23 jaar, belandde voor haar studies bij Akabe Scouts in Vosselaar, bleef er hangen als enthousiaste vrijwilligster en is vandaag takverantwoordelijke. Inmiddels behaalde ze haar diploma orthopedagogie en studeert ze in Gent voor een master in Bestuurskunde en publiek management.

“

Voor mijn opleiding orthopedagogie moest ik ergens vrijwilligerswerk doen. Via mijn vriend, die in Vosselaar woont, belandde ik bij Akabe Scouts, scouting voor personen met een handicap. Zelf woon ik in Hoogstraten. Ik vond het er zo fijn dat ik ook na mijn opdracht voor mijn studies bij Akabe bleef plakken. De gasten zijn zo spontaan dat je hen wel graag móét zien.

Voordien was ik nog nooit echt in aanraking gekomen met personen met een handicap. Onbekend was ook onbemind, zoals het spreekwoord zegt. Vandaag kan ik gerust stellen dat mijn engagement in Akabe mijn leven verrijkt heeft. Ik denk dat heel wat mensen niet goed weten hoe ze moeten omgaan met mensen met een beperking en zich onwennig voelen in hun nabijheid, maar dat hoeft niet. Als je je gewoon natuurlijk gedraagt, loopt het wel los. Mij boezemen ze alleszins geen ‘angst’ meer in. Ik ben blij dat ik geleerd heb me open te stellen voor wat afwijkt van de maatschappelijke norm.

Sinds vorig jaar ben ik verantwoordelijke van de Akabe-tak binnen de Scouts Don Bosco van Vosselaar. Momenteel telt die zeventien leden tussen 18 en 71 jaar, mannen en vrouwen. Als takverantwoordelijke hou ik de financiën op orde en verzorg ik de communicatie met de ouders en voorzieningen. Ik ben ook het aanspreekpunt als er problemen of vragen zijn.

In Akabe Vosselaar organiseren we om de twee weken een activiteit voor onze leden. Elk jaar gaan we samen met onze leden op kamp. Daarnaast gaan we het ene jaar op groepsweekend, het andere op uitstap met

onze hele scoutsgroep, bijvoorbeeld naar De Efteling. Tijdens huisbezoeken merk ik hoezeer onze leden uitkijken naar onze tweewekelijkse bijeenkomsten. Vaak vertellen ouders ons dat hun kind zo graag komt dat het elke zondag zijn of haar scoutsoutfit klaarlegt. Je merkt het ook zelf aan hun enthousiasme en de duizenden verhalen die ze je vertellen. Sommigen dromen er echt van om bij Akabe te kunnen aansluiten. Elk jaar krijg ik aanvragen van nieuwe kandidaten, maar omdat we te weinig leiding hebben moeten we mensen weigeren. Het is jammer dat er niet meer scoutsgroepen zijn als de onze.

We trachten van elke activiteit een leuke bedoening te maken. Als het regent of te koud is, schakelen we over naar een activiteit binnen zoals knutselen. Dat is op zich best leuk, maar het is wel extra vermoeiend voor ons als leiding. Op zo'n momenten hebben we handen te kort, omdat heel wat leden hulp nodig hebben bij de overgang van de ene fase in het knutselwerk naar de andere. Als we kerstversiering in elkaar knutselen bijvoorbeeld en ze eerst een tekening mogen inkleuren om deze daarna te versieren, hebben velen het moeilijk om zelfstandig aan het versieren te beginnen. Daarin moeten we hen begeleiden.

Ik ontken niet dat het altijd even gemakkelijk is om dit engagement op me te nemen. Ik vind dat ik dat gerust mag toegeven. Soms heb ik het gevoel dat dit niet mag gezegd worden omdat je dan iets ‘slecht’ zou zeggen over personen met een beperking. Maar zij zijn mensen zoals iedereen en kunnen ook een slechte dag hebben. Ook zij kunnen klagen, zeuren en slechtgezind zijn. En dan heb je het vaak ook wel geweten en kunnen ze echt ‘bokken’. Het is niet altijd makkelijk om dat om te keren. Op zo'n momenten put ik vooral kracht uit mijn vriendschappen. Tegelijk ben ik ervan overtuigd dat je vaak sterker bent dan je zelf denkt.

Maar ook al loopt het niet altijd van een leien dakje en moet je je soms echt boos maken omdat ze iets doen dat niet door de beugel kan, ze komen zich altijd verontschuldigen met de nodige knuffels. Het is een cliché, maar daarom niet minder waar, dat je ontzettend veel liefde en dankbaarheid krijgt van deze mensen. De meest fijne knuffels zijn diegene die je niet verwacht. Die armen die plots spontaan om je nek geslagen worden, zijn als een deken van genegenheid en dankbaarheid voor mij.

”

Valerie Mathysen (links)



DE KIOSK

MEDEDELINGEN

SAMENVOEGING PAROCHIES

Bij decreet van de bisschop van 12 november 2014 werden de parochies Sint-Antonius, *Donk*, Mol, Sint-Apollonia, *Achterbos* en Mol, Sint-Pieter en Pauwel samengevoegd, zoals bepaald in canon 515 § 2 CIC, met ingang van 19 juni 2015, de datum waarop het ministerieel besluit tot samenvoeging van de betrokken kerkfabrieken in werking trad. De nieuwe parochie krijgt de benaming Sint-Pieter en Pauwel.

OVERLIJDEN

Op 10 juli 2015 overleed in Antwerpen Armandus **Armand Mertens**, priester van ons bisdom, voormalig leraar aan het Technisch Instituut Sint-Maria te Antwerpen. Hij werd geboren te Antwerpen op 11 juli 1923 en tot priester gewijd op 24 juli 1949.

STOPZETTINGEN

Jozef **Meeusen** nam per 1 juli 2015 ontslag als moderator van de priesterequipe in Brecht, Sint-Job, *Sint-Job-in-'t-Goor*, Brecht, Sint-Leonardus, *Sint-Lenaarts*, Brecht, Sint-Michiel, Brecht, Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, *Sint-Job-in-'t-Goor*, Brecht, Sint-Willibrordus, *Overbroek*, Wuustwezel, Sint-Antonius van Padua, *Sterbos*, Wuustwezel, Sint-Jozef, *Gooreind*, Wuustwezel, Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopgenomen en Wuustwezel, Sint-Pieter en Pauwel, *Loenhout*.

Yves **Pauwels**, missionaris van Afrika, nam per 1 juli 2015 ontslag als medewerkend priester in het WZC Sint-Jozef in Antwerpen.

Maria **Mia Schoofs**, pastoraal werkster, nam per 1 juli 2015 ontslag als parochieassistente in de federatie Geel.

Rafaël **Raf van Baarle** nam per 1 juli 2015 ontslag als lid van de priesterequipe in Aartselaar-Reet-Schelle, Onbevlekt Hart van Maria, Boom, Sint-Catharina, *Bosstraat*, Boom, Heilig Hart, Boom, Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Rochus, Rumst, Heilige Familie, *Vosberg*, Rumst, Sint-Jozef, *Terhagen*, Rumst, Sint-Maria Magdalena, *Reet* en Rumst, Sint-Pieter.

Josephus **Jos Van Loon** nam per 1 januari 2015 ontslag als federatiecoördinator van de federatie Regio Herentals. Hij behoudt zijn overige functies.

Philippe **van Tichelen** nam per 1 juli 2015 ontslag als secretaris en lid van het vicariaats-team van het Vicariaat Kempen.

Leon **Leo Wuyts**, pastoor te Wijnegem, Onze-Lieve-Vrouw van de Bloeiende Wijngaard, nam per 1 februari 2015 ontslag als federatiecoördinator van de federatie Wijnegem.

De bisschop stelt er prijs op bij deze gelegenheid zijn medewerkers van harte te danken.

BENOEMINGEN

Lydia **Charline Seymens**, pastoraal werkster, parochieassistente in de federatie Heist-op-den-Berg, werd per 1 juli 2015 tevens benoemd tot diocesaan verantwoordelijke voor de pastorale werkers en werksters.

Maurice **Van Genechten**, missionaris van Afrika, werd per 1 juli 2015 benoemd tot medewerkend priester in het WZC Sint-Jozef in Antwerpen.

JAARBOEK BISDOM ANTWERPEN EDITIE 2016

Begin januari verschijnt het nieuwe jaarboek van het bisdom Antwerpen. We willen de gegevens van elke medewerker en organisatie zo juist mogelijk meegeven. Dat maakt het makkelijker om elkaar te contacteren. Daarom willen we je vragen om je gegevens in de vorige editie na te kijken en **correcties en aanvullingen** (van bijvoorbeeld adres, telefoon, gsm, e-mail, benamingen van instellingen, verschuivingen van functies) door te geven aan het secretariaat. Dit kan tot uiterlijk vrijdag **16 oktober 2015** (bij voorkeur per e-mail: secretariaat@bisdomantwerpen.be). Om het jaarboek te bestellen, kun je terecht bij Uitgeverij Halewijn. In *Relevant* van november 2015 zal je een bestelformulier vinden.

STRIJD TEGEN KINDERMISBRUIK

Op 30 juni werd in Brussel het boek *Als wonden kunnen helen. Een christelijke benadering van seksueel misbruik* voorgesteld. Het boek in redactie van Karlijn Demasure, directeur van het 'Centre for Child Protection' in Rome, bundelt een aantal bijdragen van een internationale groep experts over de preventie van seksueel misbruik in de Kerk en over de menselijke en pastorale begeleiding van slachtoffers. Mgr. Johan Bonny, referent van de bisschoppenconferentie voor de problematiek inzake seksueel misbruik, schreef het voorwoord. Bestellen kan bij Licap, info@licap.be, www.licap.be. Prijs: 12 euro.

Prinses Astrid en prins Lorenz nemen de tijd om mensen te begroeten op de Handschoenmarkt in Antwerpen. Het prinselijke paar woonde er op 21 juli het Te Deum in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal bij. Goed nieuws trouwens voor alle inwoners van de provincie Antwerpen. Vanaf 1 januari 2016 kunnen zij gratis de kathedraal bezoeken. Na vijftig jaar restauratie schittert deze als nooit tevoren.



© Mark Walker

HEEFT DE KERK HET INTERNET NODIG?

Op 26 en 27 september focust Mediazondag 2015 op het nieuwe Kerknet, de kersverse portaalwebsite voor de Kerk in Vlaanderen. De website is nu al te bekijken op nieuw.kerknet.be en vanaf eind 2015 op www.kerknet.be. Het is een ambitieus en innovatief project van de Vlaamse bisdommen, Studiecentrum Kerk en Media vzw, Halewijn nv, Centrum voor Christelijk Vormingswerk vzw, Unie van Religieuzen Vlaanderen vzw en Jongerenpastoraal Vlaanderen vzw. De Kerk in Vlaanderen trekt resoluut de kaart van digitale media omdat het internet vandaag de plaats bij uitstek is om godservaringen door te geven aan nieuwe generaties, stelt Sim D’Hertefelt, coördinator van het project.

“Het digitale medium is de bevoorrechte plaats om te evangeliseren, al moeten we dat grotendeels nog leren”, meent D’Hertefelt. Het nieuwe Kerknet belichaamt alvast drie innovaties: één sterk merk en platform, onlinegemeenschap en geloofsverhalen vertellen.

“De enorme versnippering van de kerkelijke digitale aanwezigheid vormt de belangrijkste belemmering voor groei”, legt de coördinator uit. “Daarom besloot de Kerk in Vlaanderen om te investeren in één sterk merk en platform, een gezamenlijk portaal voor de hele katholieke Kerk in Vlaanderen op het vertrouwde adres Kerknet.be. Door de schaalvergroting kunnen we de digitale revoluties van de laatste jaren bijbenen, zoals zoekmachine-optimalisatie, een mobiele versie, multimedia en sociale media. Niet om per se hip te zijn, maar wel om mensen te bereiken die niet weten dat we bestaan als ze ons niet zien verschijnen in Google, YouTube of Facebook.”

“Bovendien kunnen parochies en organisaties op het nieuwe Kerknet een eigen microsite starten”, vervolgt hij. “Zonder technische inspanning of grote investering krijgen ze zo een uitstekende digitale stek. De microsite is helemaal geïntegreerd in het nieuwe portaal. Via personalisatie krijgt de bezoeker vooral inhoud te zien van zijn favoriete organisaties of thema’s.”



© Pieterjan Voickaert

Ten derde breidt Kerknet het inhoudelijke aanbod sterk uit, in de wetenschap dat een trendy site op zich niet voldoende is om de godgevoeligheid van nieuwe generaties te wekken. “We blijven feitelijk nieuws over geloof en Kerk in Vlaanderen en de wereld brengen”, stelt D’Hertefelt. “Maar daarnaast vertellen we ook geloofsverhalen via nieuwe formats. Minder institutioneel en meer inhoudelijk. Minder docerend en meer verhalend. Minder afstandelijk en meer persoonlijk. Minder tekst en meer verbeeldend.”

Ook jij kunt meedoen!

- Surf naar nieuw.kerknet.be en deel artikels via sociale media.
- Stuur tips of verzoekjes voor toffe verhalen naar contact@kerknet.be.
- Start een eigen microsite. Info via microsite@kerknet.be.
- Doe een financiële bijdrage op IBAN BE98 7360 0734 5893, BIC KREDBEBB, ter attentie van Kerknet 2.0 vzw.
- Stuur vragen of suggesties naar contact@kerknet.be.

COLLECTE MEDIAZONDAG

Op Mediazondag is de collecte in de eucharistievieringen in alle Vlaamse parochies bestemd voor de media-initiatieven van de Vlaamse bisdommen en voor de aanwezigheid van de Vlaamse kerkgemeenschap in de media.

Giften zijn welkom op het rekeningnummer BE14 4350 2962 4183 van het Bisschoppelijk Comité voor de Media (BCM) met als mededeling ‘Mediazondag 2015’.



GRENZEN VAN HET LEVEN

Als iemand van je gezin, je familie of je vrienden sterft, is dat een zeer ingrijpende gebeurtenis. De dood van een geliefd persoon brengt vaak een stroom van gevoelens op gang: verdriet, kwaadheid, schuld, angst, enzovoort. Het is belangrijk dat je deze gevoelens niet zomaar wegduwt, maar je eigen manier zoekt om ermee om te gaan.

Rouw is de natuurlijke reactie op een groot verlies. Het is een actief proces van mogelijk meerdere jaren, waarin je als rouwende voor drie belangrijke uitdagingen komt te staan: je verlies bewust aanvaarden, in je verstand en je gevoel; leren omgaan met je gevoelens van pijn en verlies, maar tegelijk ook positieve gebeurtenissen en gevoelens een plaats kunnen geven; en de draad van je leven terug opnemen.

Dit proces verloopt niet regelmatig: soms gaat het dagen goed, dan is het weer een tijdje erg moeilijk. Het is nooit de bedoeling van een rouwproces om de overleden persoon te vergeten. Op een bepaalde manier draag je het verdriet om het verlies een heel leven mee. Maar dat wil niet zeggen dat het je hele doen en laten volledig in beslag blijft nemen. Velen vinden een nieuw evenwicht waarin het gemis een plaats krijgt, maar waarin ook terug openheid is voor de mooie dingen die gebeuren.

Tijdens hun rouwproces voelen veel mensen de behoefte om herinneringen op te halen en gevoelens te delen. In het begin vind je een luisterend oor bij familie, vrienden of burens. Na verloop van tijd krijg je soms signalen uit je omgeving dat het nu wel voorbij mag zijn, dat je verder moet en de draad van je leven terug moet opnemen, terwijl jij het er nochtans steeds erg moeilijk mee hebt. Zelfzorg is dan belangrijk. Probeer daarom uit te zoeken wat jij dan nodig hebt en wat jou het meeste helpt: praten, schrijven, tekenen, sporten, stilte, lachen, ...

Wanneer je er zelf niet meer uitkomt of een duwtje in de rug kunt gebruiken, kun je een beroep doen op een brede waaier van ondersteuning. Misschien put je moed en troost uit een boek van iemand die min of meer hetzelfde heeft meegemaakt. Een individueel gesprek of een groepsgesprek met lotgenoten kan ook deugd doen. Er zijn heel wat organisaties en welwillende mensen in jouw buurt. Denk je dat je gebaat bent bij zo'n contact, aarzel dan niet en ga ernaar op zoek.

Rouw in ons bisdom

In ons bisdom organiseren heel veel parochies een vorm van rouwbezoeken. Vanuit de parochie bezorgt iemand bijvoorbeeld een poos na het overlijden een rouwkaart aan de nabestaanden. Zo wordt een eerste contact gelegd dat kan leiden tot een afspraak om later nog eens langs te komen en te spreken over het verlies.

Rouwzorg Vlaanderen vzw organiseert lotgenotengroepen voor mensen in rouw na een overlijden. Zij vinden daar veel steun bij elkaar. Alle info op www.rouwzorgvlaanderen.be.

Verder leven zonder jou is een weekend voor mensen die hun partner verloren. Tijdens het weekend wisselen praten en luisteren, stilte en beweging elkaar af. Zo'n weekend vindt twee keer per jaar plaats. Kijk op www.verderlevenzonderjou.tk voor alle informatie.

Ook de jeugddienst van ons bisdom IJD schenkt aandacht aan rouwzorg. Daar kun je terecht voor informatie over rouw bij jongeren. IJD organiseert ook lotgenotengroepen voor hen. Info op www.ijd.be/rouwen.

Ondersteuning en vorming door CCV

- Op 5 oktober 2015 om 20 uur is er in Berchem *Rouw... en toch!* voor alle geïnteresseerden. Tjeu Leenders houdt een lezing over leven, geboorte en dood, met muziek en poëzie. Er wordt extra informatie aangeboden over lotgenotengroepen en andere rouwverwerking.
- Op 12 oktober 2015 start in Hoboken een *Basisvorming rouwbegeleiding*. In acht middagbijekomsten worden kennis en kunde aangeboden over rouwbegeleiding voor mensen die rouwbezoeken doen of lotgenoten begeleiden.
- Op dinsdag 23 februari 2016 is er in Deurne een navorming voor rouwbegeleiders, rouwbezoekers, uitvaartvoorgangers ... over rouw bij kinderen en jongeren. Kathleen Roskams zal ons die middag begeleiden.

Kijk voor alle info in onze vormingsbrochure, op de website www.ccv.be/antwerpen of mail naar antwerpen@ccv.be.

Reiner Loos, Educatief medewerker bij CCV in het bisdom Antwerpen

DOORKIJK

BEZINNING



© Zuster Annie

EEN MAN, EEN VROUW, OF BEIDEN?

“

Met het koninkrijk der hemelen gaat het als met een mosterdzaadje, dat iemand op zijn akker zaaide. (...) Met het koninkrijk der hemelen gaat het als met zuurdesem, die door een vrouw in drie maten meel werd verwerkt, totdat het er helemaal van doortrokken was (Matteüs 13, 31.33).

”

Hij treedt naar buiten en zaait, zaait het Woord. Hij verkondigt het Woord van God, werkt aan verdieping in liturgie en catechese, verzamelt vrijwilligers, creëert een beweging, heeft aandacht voor kinderen, jongeren, families, zieken en bejaarden. Mensen voelen er zich thuis en vormen gemeenschap.

Zij bevindt zich in huis, in haar keuken. Ze verwerkt gist in drie maten bloem. Ze draagt zorg voor haar huisgenoten. Teruggetrokken staat ze dienend in het leven.

Vanuit eigen innerlijke kracht breekt *het zaad* open en groeit het uit tot een hoge boom, stevig, dankzij het wortelen, altijd dieper. Ook in de breedte zet het zich uit met zijn wijde bladerrijke vertakking waarin vogels komen nestelen.



© Zuster Annie

Zuster Lutgardis Craeynest

De gist verdwijnt onder de massa bloem die deeg wordt. De gist is verdwenen, is onzichtbaar. Nergens in heel die deegmassa valt er nog een ietsepietsje gist te bespeuren. Maar

ouder wordt en zich langzaam of onvoorbereid moet of mag terugtrekken om plaats te laten aan wie opvolgt, kan zich vereenzelven met de gist. Stil onzichtbaar in die massa van

“

Vraagt de komst van Gods rijk geen binnen- en buitenkant? Niet hij of zij, maar wij: animus en anima, actie en contemplatie.

”

het resultaat laat niet op zich wachten: rijzend deeg in een hete oven en daar verschijnt een geurend knapperend brood.

Zijn dit geen beelden van onze eigen pastorale werking? Vraagt de komst van Gods Rijk geen binnen- en buitenkant? Niet hij of zij, maar *wij: animus en anima, actie en contemplatie.*

Actie zonder contemplatie is loutere zelfontplooiing, is geen antwoord op noden, is een gemis aan verantwoordelijkheid. Contemplatie zonder gerichtheid op de ander, zonder inzet, is spirituele zelfbevrediging, is puur zelfbedrog.

We kunnen in deze bezinning nog een stapje verder gaan op een dieper menselijk vlak. Wie jong is en in volle werking staat, zal zich gemakkelijker met het zaaien identificeren. Wie

bedrijvigheid aanwezig zijn en ruimte laten voor de Geest. Opgaan en verdwijnen in God en een stille biddende en offerende kracht zijn voor de komst van het rijk der hemelen.

Het rijk der hemelen lijkt op een mosterdzaadje. Het rijk der hemelen lijkt op gist ...

Het rijk der hemelen *is* Leven.

Zuster Lutgardis Craeynest
Zuster van Don Bosco



LEVEN MET BOULIMIE ALS ETEN EEN VIJAND IS ...

© Ilse Van Halst

“Langzaam maar zeker voel ik het in me groeien ... Ik probeer op andere zaken te focussen, maar er is geen ontkomen aan. Een vorm van razernij neemt me volledig over. De vreetbui is begonnen.

Wanneer ik me ziek of verzadigd voel, trek ik naar het toilet. Ik geef niet over in de toiletpot, maar in een emmer. Zo kan ik beter controleren wat eruit komt. Eenmaal mijn maag leeg aanvoelt, begint het hele festijn terug opnieuw. Langzaam maar zeker kom ik weer bij zinnen. Ik voel me rustiger in mijn hoofd, maar mijn ganse lijf doet pijn. In mijn mond proef ik bloed en mijn buik staat gezwollen. Ik voel mijn hart hevig kloppen. Schuldgevoelens steken de kop op, maar ik duw ze weg. Vooral niet voelen.

Om er zeker van te zijn dat alles uit mijn lijf verdwijnt, neem ik 's avonds nog laxeerpillen. Morgenvroeg zal ik dan wel krampen en diarree krijgen, maar dat voelt bevrijdend aan. Alsof de kilo's op die manier mijn lijf verlaten. Maar als ik in de spiegel kijk, walg ik van mezelf. Dik en lelijk. Niets te bieden aan de wereld. Gehaat door mezelf.

Sinds mijn puberteit heb ik altijd een haat-liefdeverhouding gehad met eten. Mijn lichaam is van nature stevig gebouwd en daar heb ik het moeilijk mee. Elke dag opnieuw wens ik slank te zijn. Ik heb mezelf ervan overtuigd dat dit de sleutel is tot geluk.

Ik kan me de tijd niet herinneren dat ik niet op dieet was. Mijn boulimie heb ik echter enkele jaren geleden pas ontwikkeld. De oorzaak hiervan ligt, zoals vaker het geval is, bij een trauma.

Ik werd verkracht. Na twee weken ontdekte ik dat ik zwanger was van mijn verkrachter. Mijn wereld stortte in. Ik was ontzettend misselijk en moest vaak braken. Eten en braken wisselden elkaar af. Na negen weken nam ik de moeilijke beslissing om de foetus te laten weghalen. De dag erna ontdekte ik dat ik 2,5 kg minder woog. Ik was vertrokken.

Langzaam maar zeker kwam ik meer en meer in de greep van boulimie. Doordat ik echter aan de mollige kant bleef, had niemand dit door.

In de zomer van 2014 ging ik alleen wonen. Toen ging het snel van kwaad naar erger. Ik moest nu immers niets meer verbergen. Sterker, ik begon mijn vreetbuien zelfs te organiseren. Het was niet langer een uitzondering, maar werd een gewoonte, zo'n vijf à zes keer per dag.

Eind december belandde ik in het ziekenhuis. Mijn darmen waren ermee opgehouden. Mijn kaliumgehalte stond zo laag dat ik volgens de dokters geluk had dat het 'maar mijn darmen waren en niet mijn hart'.

Na een lang en emotioneel gesprek met de arts wist ik dat ik zo niet verder kon. Toen ik

van oud op nieuw, na een nieuwe vreetbui, uitgeteld op de zetel lag met hevige buikpijn, draaide ik de knop eindelijk om.

Ik volgde therapie en slaagde erin om te stoppen met braken. Het herstel is begonnen, maar de weg is nog lang. Mijn lichaam blijft voor mij een bron van afgrijzen.

Elke dag is een nieuwe uitdaging, maar elke dag word ik opnieuw beter. Ik kijk alvast uit naar de dag waarop eten niet langer een vijand is, maar iets waar ik oprecht van kan genieten.”

Anoniem

Aan zij die dit lezen en zich hierin herkennen: weet dat je niet alleen bent.

Boulimiepatiënten worden weinig gediagnosticeerd of zelfs maar ernstig genomen, net omdat ze weinig tot geen gewicht verliezen. Maar vergis je niet. Je bent jezelf aan het kapotmaken. Je kunt steeds volledig anoniem terecht bij www.anbn.be of je huisarts. Zit je nog op school, dan kun je aankloppen bij het CLB of een vertrouwenspersoon. Trek aan de alarmbel. Het is nog niet te laat. Je bent het waard!

JONGERENKATERN



PLUG & PLAY

Met trots stellen we het bordspel **City of Sins** aan jullie voor. Al spelend sta je stil bij zondebesef en het sacrament van verzoening. Het spel is gebaseerd op het oude katholieke 'gewetens-onderzoek' en de zeven hoofdzonden. Oudere mensen krijgen er soms nog koude rillingen van als ze eraan terugdenken. Toch daagt het spel op laagdrempelige en humoristische wijze uit om eens na te denken over wat zonden zijn. Heb je gezondigd? Durf je het te vertellen? Was wat je deed wel een zonde?

Bij aanvang krijgen alle spelers een aantal zondekaartjes die ze kunnen kwijtspelen als ze biechten en een bijbehorende boetedoening uitvoeren. Dit zijn leuke, grappige doe- en denkopdrachten.

Je kunt het spel al spelen in een kleine groep: minimaal drie en maximaal twaalf deelnemers. Jongeren vanaf twaalf jaar beleven er veel plezier aan, maar het spel is zeker ook leuk voor volwassenen. Afhankelijk van de leeftijdsgroep moeten er misschien wat vragen worden aangepast. Belangrijk is wel: er is een zekere vertrouwens sfeer nodig in de groep. Mensen bepalen zelf wat ze al dan niet vertellen. Lees best eerst even de uitgebreide instructie voor je begint te spelen.

Het spel kan bij IJD Antwerpen ontleend worden. Wij wensen je alvast veel spelplezier!



QUIZ 10/10

Om onze vrijwilligers te danken voor hun enthousiaste inzet organiseren we vanuit IJD Antwerpen een gezellige dynamische quiz-avond. Er zijn zeldzame, toffe, knotsgekke en heel bruikbare prijzen te winnen. We dagen onze vrijwilligers uit om teams te vormen van vier tot zes personen.

Deelnemen is gratis, maar je moet wel zelf je drank betalen (tegen democratische prijzen uiteraard). Zoek je teamgenoten? Mail of bel ons!

Inschrijven vóór 25 september 2015 via ijdontwerpen@ijd.be.

Datum: 10 oktober 2015 van 18.30 tot ongeveer 23 uur.

Locatie: Zaal Expecto, Sint-Andrieskerk, ingang Waaistraat, Antwerpen.

DE BRAAMBES

Een nieuw schooljaar. Terug je plekje zoeken in de klas. Wanneer aan een nieuw lessenrooster. Misschien zijn er zelfs nieuwe vakken bijgekomen. Wanneer aan andere docenten. Maar toch ook de vertrouwde omgeving. Vrienden en vriendinnen die er iedere dag weer zijn. Net dat duwtje in de rug krijgen als het even niet zo vlot gaat. Een nieuw schooljaar. Wij wensen je vanuit IJD Antwerpen alle goeds!



WAS JIJ ERBIJ?



© Sally Van De Walle

Hoog bezoek in Berlaar bij de zusters van het Heilig Hart van Maria op 16 juli. Mgr. Johan Bonny, kardinaal Godfried Danneels, Nicole Vennekens, pater Paul Van Looy en bevriende priesters vierden en dankten met hen. En daar waren heel wat redenen toe: niet alleen bestaat de congregatie dit jaar 170 jaar, 22 medezusters vierden ook het jubileum van 75, 70, 65, 60, 50 en 25 jaar religieus leven. Algemeen overste zuster Leen Hertsens gedacht haar vijftigjarig kloosterjubileum. "Het was een moment van intens gebed en dankzegging aan de Heer voor de vele verkregen gaven gedurende die 170 jaar van het bestaan van onze congregatie en de genaden en kansen die onze zusters persoonlijk mochten ervaren gedurende de vele jaren kloosterleven", meent zuster Marie Josee Kempen.



© Filip Ceulemans

Naar aanleiding van het Jubeljaar ter ere van Sint-Gummarus nodigde Mgr. Bonny alle missionarissen van ons bisdom uit in Lier op de jaarlijkse ontmoetingsdag. Zowel zij die hier op vakantie waren als wie definitief terugkeerde naar ons land, werden gevierd.



© Ilse Van Halst

Op haar wandeling langs de kaaien in Antwerpen op 19 juni wierp Oma Reus een blik op de kathedraal, boog haar grijze hoofd en dankte de Heer.



© Ann Mols

Zo'n vijfhonderd pelgrims uit de Kempen en Antwerpen trokken op 1 juli op bedevaart naar Beauraing. Onder het motto 'Maria is verschenen aan kinderen' had deze speciale aandacht voor de zieners en voor kinderen. In samenwerking met onze seminaristen werd een specifiek jongerenluik uitgewerkt. De bedevaart werd afgesloten met een lof en ziekenzegening. Zieken halen kracht en steun uit het gebed van de bedevaarders en de zegening met het heilig sacrament.

Spel, ontmoeting, pret, geloof, een ideale zomerse mix die jongeren tussen twaalf en vijftientig jaar ook dit jaar begin juli beleefden op JEP!, het kamp van Jongerenpastoraal IJD Antwerpen. Gewoon keigoed!



© IJD



© Remy Van Looveren

Zie, ik ga iets nieuws maken. Het is al aan het kiemen. Weet u dat niet? Geleid door dit thema uit Jesaja 43 vernieuwden een negentigtal diakens en pastorale werk(st)ers in juni hun engagement en dankten ze God in de dank- en herdenkingsviering in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. Nadien konden ze bijpraten tijdens een ontmoeting in het bisschopshuis.



© Juul Adriaens

Wist je al dat Onroerend Erfgoed een premie van 769.000 euro toekende aan de norbertijnenabdij van Tongerlo voor de restauratie van de westelijke omwalling en de hoektoren 'Den Herman', een zeventiende-eeuwse vierkante hoektoren in traditionele bak- en zandsteenstijl onder een leien zadeldak.



© Federatie Geel

Ook in onze kleinheid kunnen wij een licht zijn voor de grote wereld, gaf de bisschop mee aan de gelovigen van de federatie Geel. "Wat wij te bieden hebben is klein, maar heeft veel te betekenen." Op 4 juni bracht Mgr. Bonny een bezoek aan de federatie uit de Kempen, samen met federatiecoördinator Marcel De Vries, deken Norbert Wauters, dekenassistent René Hendrickx, en Christa Damen die het proces naar een pastorale eenheid in Geel begeleidt. Er wachtte hen een druk programma: een bezoek aan Huis Perrekes, dat in een familiale sfeer mensen met dementie opvangt, de zusters in Oosterlo, buurthuis Den Alleman in Elsum, een gezin in Holven, het parochiecentrum van Sint-Amands waar het voltallige federatieteam graag over hun wedervaren op het terrein vertelde, de G-sporters, en de Sint-Amandskerk waar de bisschop voorging in de eucharistieviering.

Op 7 juni vierde de parochie van Sint-Jacob het feest van het Heilig Sacrament. Na de viering trok een band met doedelzakspelers de processie op gang, gevolgd door de pauselijke vlag, de leden van de kapellen van Sint-Jacob, de eerstecommunicanten van de Poolse gemeenschap, de misdienaars en priesters. Onder begeleiding van Poolse gezangen en gebed trok de processie naar de Ossenmarkt, de thuisbasis van de paters kapucijnen en de Poolse gemeenschap.



© Christa Damen

HET VOORVAL UIT HET LEVEN GEGREPEN

MOUSSAKA

Bij een Griekse hitte over Antwerpen stond de vijftiger voor de deur. Vanuit zijn marcelleke liet zijn bovenarm een voor wat mij betreft afschuwelijke tattoo van de biddende handen van Dürer zien. Voordeel was dat de man niets meer hoefde te vragen. De handen baden er al om. Zijn vrouw had in Patras hotelkamers gekuist: 25 per dag vóór de crisis aan 1.500 euro per maand en 35 per dag na de crisis aan 960 per maand. Hij was al zo lang werkloos dat hij het zich niet meer herinneren kon. Toen zij ook haar job kwijt was, tuimelde ze in een depressie en maakte er een eind aan. Omdat hij niks meer had om in Griekenland voor te sterven, probeerde hij zijn geluk bij ons. Tot dusver zonder resultaat. Uit zijn vaderland had hij enkel filosofie meegebracht, het beste Griekse exportproduct. Daarom begon hij in uitstekend Engels met "ik wil aan u geen geld vragen want dat heeft geen echte waarde. Mijn land zit in de shit omdat dikke mannen ver weg financiële waarde hebben gecreëerd zonder echt iets toe te voegen. Daarom zijn ze helemaal afgeleerd om te geven zonder er iets voor terug te willen." Hij slurpte zijn hete koffie. "Ik vraag geen geld omdat het niet de oplossing maar het probleem is. De echte waarde zit in deze

kop koffie, een goed stuk lamsvlees of een knipbeurt bij de kapper. Geld is een doel op zich geworden doordat we onze eigenwaarde eraan gekoppeld hebben. Van lamsvlees kun je genoeg hebben omdat je buik vol zit, van geld nooit ... dat kent geen natuurlijk verzadigingspunt. Jullie zijn het beseft van genoeg is genoeg helemaal kwijt." Het viel me op dat hij me dadelijk bij de 'jullie' zette, de rijke kant van Europa. "Dus moet die verdommese economie altijd maar blijven groeien en dat is natuurlijk onzin. Eeuwige groei is schijn en kan alleen maar bestaan door een tekort elders. Voorlopig bij ons in Griekenland en straks misschien hier." Ik had een dergelijk heldere les economie van een half haveloze niet verwacht maar wist toch eensklaps niet meer of ik als Griek OXI of NAI zou gestemd hebben. Dat is het probleem met 'kleine' mensen: ze zijn klein omdat ze geen echte vrienden hebben maar nog veel meer omdat ze hun echte vijanden niet kennen. Waar moet je tegen zijn als je crepeert en tegen wie? Het deed me denken aan wat Christopher Clark in zijn schitterend boek over de eerste wereldoorlog *De slaapwandelaars* beschrijft. Hoe Russische soldaten juichten toen het nieuws van de oorlog hun kazerne

in Kazachstan bereikte. Eindelijk oorlog en de kans om die Chinezen eens een lesje te leren! Even later hoorden ze dat de oorlog eigenlijk tegen Engeland was. Nog beter. En nog een paar dagen later dat het tegen de Duitsers was. Ook prima! Wie de vijand is, kom je nooit echt te weten, als je maar strijdvaardig blijft. Ik betaalde hem een snitbeurt bij de kapper en haalde in de Carrefour een goed stuk lamsvlees. Hij maakte er moussaka van, het tweede beste Griekse exportproduct.

Ronald Sledsens



Ronald Sledsens

relevant
geloof / kerk / mens / maatschappij

Volgende keer:

Werken en leven op en over grenzen

www.relevant-bisdomantwerpen.be

